Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah. :-
Velja za vse leto . . . $3.00
-: Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
-: in the United States :-
Issued every day except
-: Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT

NO. 158. — ŠTEV. 158. NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 7, 1915. — SREDA, 7. JULIJA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

KONEC NEMŠKE OFENZIVE PRI KRASNIKU

RUSIJA ŠE NI IZGUBILA VSEGA UPANJA.

POLOŽAJ NA VZHODNEM BOJIŠČU JE SKORAJ NEIZPREMENJEN. — NEMCI IN AVSTRIJCI SO PRESLABI, DA BI NAVALILI NA VARŠAVO IN IVANGOROD. — NEMŠKI CESAR IN GENERAL HINDENBURG. — NEMŠKI PODMORSKI ČOLN JE POTOPIL PRED DARDANELAMI ZAVEZNIŠKO TRANSPORTNO LADIJO. — ZAVEZNIKI BODO MORALI DOBITI NOVA OJAČENJA, ČE BODO HOTELI KAJ DOSEČI.

Vroči boji pri Krasniku.

Petrograd, Rusija, 6. julija. — Danes je bilo izdano tukaj sledeče uradno poročilo:

V okolici Muravieva in Shawli, zapadno od reke Njemen in ob levem bregu reke Visle je položaj neizpremenjen. Sentertja se vrše manjši spopadi, ki pa nimajo nikakega vpliva na splošno situacijo.

Med reko Vislo in Bugom se vrše vroči boji. Na katero stran se bo obrnila vojna sreča se sedaj še ne da ugibati.

Vzhodno od Krasnika smo ustavili ofenzivno prodiranje nemške armade. V pondeljek smo vjeli več kot 2000 vojakov in 29 častnikov. Enako število mož je obležalo na bojišču.

Pri Zloti Lipi vlada mir.

V severnem delu Poljske.

Berlin, Nemčija, 6. julija. — Danes zjutraj so zavzele naše čete južno od Kalvarje neki gozdiček, katerega so Rusi na vseh straneh dobro zavarovali in ga neustrašeno branili. Ker se niso mogli ustavljati naši premoči, so se morali umakniti. Pri tej priliki smo vjeli 500 mož.

Na jugovzhodnem bojišču je položaj neizpremenjen.

Dunajsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 6. julija. — Avstrijsko vojno ministrstvo naznanja:

Ostanki ruske armade, katero je potolkel avstrijski nadvojvoda Josip Ferdinand pri Krasniku, se umikajo proti severu in severovzhodu. Avstrijske čete so zavzele višine severno od Viznice. V zadnjih bojih smo vjeli 5000 mož in zaplenili veliko množino municije.

Ob Bugu in Vzhodni Galiciji je položaj neizpremenjen. Ob Zloti Lipi in Dnjestru vlada mir.

Cesar in Hindenburg.

Berlin, Nemčija, 6. julija. — Generalni feldmaršal Hindenburg, ki poveljuje nemškim četam v severnem delu Poljske in v Kurlandiji, je bil dva dni gost nemškega cesarja v gradu Posen. Cesar in vojskovodja sta se posvetovala o položaju na vzhodnem bojišču.

Londonska vest.

London, Anglija, 6. julija. — Petrogradski dopisniki tukajšnjih listov pravijo, da je položaj na Rusko Poljskem za Ruse precej ugoden. Varšavi bi ne pretila nobena nevarnost, tudi če bi zavzeli Nemci Ivangorod. Glavno mesto Rusko-Poljske je izborno utrjeno in ga poleg tega ščiti še veliko manjših in večjih trdnjav, izmed katerih je najbolj pomembna Brest Litovsk. Rusija ima v okolici Varšave koncetrirano velikansko množino vojakov.

Nemške in avstrijske čete so preveč oslabljene, da bi si upale napasti te velike ruske trdnjave.

Izpred Dardanel.

Berlin, Nemčija, 6. julija. — Danes je dospelo iz Carigrada poročilo, da je pri Sed-il-Bahru potopil nemški podmorski čoln neki velik francoski transportni parnik. Parnik se je potopil v teku treh minut. Utonili so skoraj vsi mornarji in častniki.

Velike izgube.

Berlin, Nemčija, 6. julija. — Položaj zavezniških čet na Galipolisu postaja z vsakim dnem bolj kritičen. Z novo ofenzivo niso ničesar dosegli in so sedaj tako oslabljeni, da si ne upajo vprizoriti nobenega novega napada. Če ne dobijo takoj zadostnih ojačenj, se bodo morali umakniti s polootoka.

Splošen napad.

London, Anglija, 6. julija. — Dopisnik neke tukajšnje brzojavne agenture je sporočil:

Zavezniške čete so vprizorile včeraj splošen napad na sovražniške postojanke pri Achi Babi. — Izgube so bile na obeh straneh precejšnje. Kako se je bitka končala, še ni znano.

General Sanders ranjen.

London, Anglija, 6. julija. — Reuterjevi agenturi so sporočili, da je general Liman pl. Sanders, vrhovni poveljnik turške armade na Galipolisu, težko ranjen.

Turčija in Italija.

Carigrad, Turčija, 6. julija. — Zadnje dni je zapustilo veliko italijanskih konzulov Turčijo. Kakor vse kaže, bode poslanik v najkrajšem času odpoklican. Kakor hitro bodo prekinjene diplomatične zveze, bo sledila napoved vojne. V slučaju vojne bo zastopal italijanske interese v Turčiji ameriški poslanik Morgenthau.

Ruski uspehi.

Petrograd, Rusija, 6. julija. — Generalni štab ruske armade v Kavkazu naznanja:

V okolici Karaderbenta je pognala naša konjenica oddelek sovražne kavalerije v beg. Pri Albassiku smo premagali neko turško infanterijsko kolono.

Avtonomija Poljske.

Pariz, Francija, 6. julija. — Tukajšnjemu "Tempsu" so sporočili, da se je vršila v Petrogradu konferenca poljskih aristokratov in ruskih državnikov. Konferenci je predsedoval ministrski predsednik Goremkin. Delegati imajo nalogo izdelati načrt za avtonomijo Poljske.

Avstrijsko posojilo.

Dunaj, Avstrija, 6. julija. — V Avstriji se je podpisalo dosedaj novega posojila za tri milijarde kron. Podpisovanje še ni končano.

Rusija in Švedska.

London, Anglija, 6. julija. — Švedska vlada je odločno protestirala, ker se je vršila pri Gothlandu bitka med nemškim in ruskim vojnim brodovjem. — Otok Gothland leži v švedskem vodovju. Ruska vlada je izjavila, da Rusi niso imeli namena kršiti nevtralnost ter da je vsem žal, da se je to zgodilo.

Nemške sirote v Švici.

Berlin, Nemčija, 6. julija. — Nemški poslanik v Bernu je sprejel po naročilu nemške vlade ponudbo nekega švicarskega komiteja, obstoječega povečini iz žensk, da se pošlje večje število nemških sirot vsled vojne za časa poletnih počitnic v Švico, kjer jih bo vzel v oskrbo dotični komitej.

Francozi dajejo vladi zlato.

Pariz, Francija, 6. julija. — Poziv na občinstvo, naj v interesu narodne obrambe izmenja zlato za bankovce, je imel posledico, da je morala francoska banka nastaviti šest novih blagajnikov, da se zadosti vsem zahtevam. Pred banko je stalo včeraj na tisoče ljudi, ki so hoteli izmenjati svoje zlato. — Vsaka oseba dobi certifikat s pripombo: Za narodno obrambo. — Ponavadi se oddaja zneske od 1000 do 2000 frankov.

Z zapadnih bojišč.

Angleži napredujejo.

Severno od Ypres so zavzeli dvesto metrov nemških zakopov. — Nemci obstreljujejo mesto Arras.

BOJI OB REKI MAAS.

Na višinah pri Maas so dobili Francozi nazaj preje izgubljene pozicije. Naskok na Les Eparges.

Berlin, Nemčija, 6. julija. — V današnjem oficijelnem poročilu glede situacije v Franciji se glasi:

"V noči se je odbilo dva francoska naskoka na Les Eparges. Naš plen v bitki v gozdu Le Pretre, o kateri smo poročali včeraj, se je še pomnožil ter je padlo v naše roke tudi skladišče nekega pijonirskega oddelka.

Naši letalci so napadli dirkališče v Corieux, iztočno od Epinal ter neko francosko taborišče na Breitfirst."

Pariško poročilo.

Pariz, Francija, 6. julija. — V oficijelnem popoldanskem poročilu se glasi, da so Angleži, podpirani od francoske artilerije, zavzeli več nemških zakopov južnozapadno od Pilliken v Belgiji, na iztočnem bregu prekopa. Za železniško postajo v Souchez so se zopet vršili boji. Kljub ponovnim naskokom Nemcev pa je ostala postaja vendar v rokah Francozov.

Skozi celo noč se je obstreljevalo mesto Arras.

V Argonih so se vršili ponoči neprestano boji z bombami in ročnimi granatami. Na več točkah se je francoski artileriji posrečilo ustaviti nadaljno prodiranje Nemcev.

Odbilo se je več naskokov Nemcev na višinah pri Maas.

V bližini gozda Le Pretre so pričeli Nemci z ofenzivo ter vprizorili dva naskoka. Oba ta naskoka se je odbilo z artilerijskim in infanterijskim ognjem. Nemci so imeli zelo velike izgube.

V večernem poročilu se glasi, da so Nemci zopet obstreljevali Arras in Rheims.

Na višinah pri Maas, južno od Sonvaux zaseke, so Francozi zopet zavzeli linijo zakopov, katere so izgubili dne 27. junija.

V okolici Fay-en-Haye v bližini gozda Le Pretre so Nemci neprestano obstreljevali francoske pozicije.

V Vogezih kažejo Nemci zopet večjo aktivnost.

Velike izgube zaveznikov.

Berlin, Nemčija, 6. julija. — Iz poročil s fronte je razvidno, da so imeli Angleži in Francozi v novih bitkah med Arras in La Bassee zopet strašne izgube. En sam oddelek, močan 4200 mož, je izgubil 3400 mož.

Koncentracija v Alzaciji.

Haag, Nizozemsko, 6. julija. — Tukaj se poroča, da ima prekinjenje prometa na nemško-švicarski meji svoj vzrok v koncentraciji nemških čet v Neubreisach in Mühlhausen. Glasom istih poročil se pripravljajo Nemci na veliko ofenzivno gibanje, kojega namen je, prepoditi Francozi iz nemških Vogezov in iz Alzacije, katero so bili že zasedli.

Angleži so zasedli zakope.

London, Anglija, 6. julija. — V oficijelnem poročilu angleškega vrhovnega armadnega vodstva se glasi, da so zavzele angleške čete severno od Ypres 200 metrov nemških zakopov. Dan poprej so zasedli Nemci barikado na Ypres-Roulers železniški progi, a se jih je takoj zopet pregnalo z vprizorjenim protinaskokom.

Igranje z ognjem.

Toledo, Ohio, 6. julija. — V mestecu Ridgeville so spuščali otroci rakete. Neka raketa je padla na leseno streho in jo užgala. Požar se je s silno naglico razširil in povzročil za $75,000 škode.

Poraz Italijanov v okolici Gorice.

Z Dunaja se poroča, da se je pognalo v beg štiri italijanske armadne zbore pri Gorici.

ITALIJANSKA POROČILA.

Italijani poročajo ravno nasprotno, a vspričo neuspehov Italijanov je avstrijsko poročilo vrjetnejše.

London, Anglija, 6. julija. — Iz različnih poročil, ki so dospela semkaj, je razvidno, da se je razvila v goriškem okraju velika bitka. Vse kaže, da imajo Italijani več uspehov kot pa Avstrijci (?).

V poročilih z Dunaja se opisuje bitko kot naskok od strani tretje italijanske armade, obstoječe iz štirih armadnih zborov in broječe nekako 160,000 mož. Italijani so pod zaščito ostrega artilerijskega ognja naskočili avstrijsko fronto od Gorice do morja, a se jih je pognalo v beg. Imeli so velikanske izgube.

V oficijelnem poročilu, ki je bilo izdano danes zvečer v Rimu, se glasi:

"Na tirolsko-trentinski fronti so skušali v ponedeljek Avstrijci naskočiti Forcello, Col di Mezzo na zapadu in tri vrhove Lavareda. Vrglo se jih je nazaj ter so pustili v naših rokah veliko jetnikov, municije in drugega vojnega materijala.

Ob Karnski fronti so obnovili Avstrijci v ponedeljek naskok na utrdbe severno od Val Grande. Italijani so vprizorili protinaskok ter pognali Avstrijce v beg.

Posebno ostri boji se vrše za posest Predila in Naborjeta. Obe ti utrdbi skuajo zavzeti Italijani, da dobijo prosto pot proti Trbižu, katerega se smatra za ključ v notranjo Avstrijo.

Milan, Italija, 6 julija. — Operacije italijanske armade južno od Gorice, na Krasu, se nadaljujejo z vso silo. Ker se je v zadnjem času vreme izboljšalo, ima zaznamovati italijanska armada vsaki dan nove uspehe (?).

Po brezuspešnih avstrijskih naskokih so pričeli Italijani z energično ofenzivo ter imajo pred seboj sovražnika, oslabljenega vsled prejšnih številnih naskokov.

Vojno posvetovanje.

Izjalovljenje vseh avstrijskih naskokov na različnih točkah italijanske fronte ter sistematično (?) prodiranje italijanskih čet je vzbudilo bojazni v avstrijskem glavnem stanu. Raditega se je vršilo pretekli četrtek v Inomostu drugo vojno posvetovanje, pri katerem je bil baje navzoč tudi nadvojvoda Evgen, vrhovni avstrijski poveljnik na italijanski fronti.

Razpravljalo se je o kritični sisituaciji avstrijske armade in glasom vesti, ki so prišle v javnost, se ni moglo priti na posvetovanju do nobenega definitivnega sklepa.

Nemški generali, ki so bili navzoči pri posvetovanju, so baje ostro nasprotovali načrtom avstrijskih generalov.

Rim varen pred napadi iz zraka.

Rim, Italija, 6. julija. — Z ozirom na možnost, da bi avstrijski aeroplani obiskovali sveto mesto, pravi "Giornale d'Italia", da je Rim varen pred napadi avstrijskih aeroplanov. Razdalja od Pulja znaša 235 milj, od Visa pa 215. Avstrijski aeroplani pa ne morejo poleteti dalje kot 315 milj v neprestanem poletu in raditega je malo vrjetno, da bi se avstrijski aeroplani spustili v tako akcijo.

Proces proti nemškemu špijonu.

Benetke, Italija, 6. julija. — Danes se je pričela pred vojaškim sodiščem razprava proti kapitanu Liebsicher in trem mornarjem nemškega parnika "Lemnos" in sicer vsled obdolžbe špijonaže. — Parnik "Lemnos" se je nahajal v pristanišču Ancona od pričetka vojne.

Policijske oblasti pravijo, da so obtoženci špijonirali v prid Nemčiji pred vstopom Italije v vojno. Pozitivno se ve, da so skušali dobiti informacije glede italijanskih baterij in podmorskih čolnov. — Glavna obtožnica je naperjena proti kapitanu in mašinistu Hoppe, katera sta obdolžena, da sta signalizirala avstrijskemu brodovju, ki je dne 24. maja obstreljevalo pristanišče Ancono.

Kapitan in mašinist se zagovarjata in pravita, da nista niti vedela, da je napovedala Italija Avstriji vojno.

Slučaj je vzbudil po celi Italiji veliko zanimanja. Tekom obstreljevanja so avstrijske bojne ladije potopile parnik "Lemnos", da bi ne padel v roke Italijanov.

Parniki torpedirani.

Poroča se o torpediranju treh manjših parnikov. Ribiški čoln uničil nemški podmorski čoln.

London, Anglija, 6. julija. — Danes se je poročalo, da so nemški podmorski čolni torpedirali tri manjše trgovske parnike. Prvi je norveška barka "Fierry Cross", ki je bila potopljena 70 milj južnozapadno od Scilly otočja; druga je angleška barka "Sunbeam" iz Kirkwall, Škotska, in norveški parnik "Pick", ki je bil torpediran nedaleč od ústja reke Temze.

Posadke vseh treh parnikov se je rešilo.

Plen podmorskih čolnov.

Berlin, Nemčija, 6. julija. — Obroč nemških podmorskih čolnov krog angleških otokov postaja vedno tesnejši. Glasi se, da se izgotovi vsaki teden dva velikanska podmorska čolna, ki sta opremljena z vsem potrebnim, da lahko prevozita Atlantik. Glasom zanesljivih poročil na nemško admiraliteto so posetniki angleških parnikov v velikih skrbeh radi podvojenega delovanja nemških podmorskih čolnov.

V angleških listih se navaja komaj polovico parnikov, katere potopijo nemški podmorski čolni. Glasom posebne statistike je znašala v zadnjih dveh mesecih škoka, katero so vsaki teden povzročili nemški podmorski čolni, celih $1.000.000.

Da je vojevanje s podmorskimi čolni uspešno, je baje razvidno iz tega, da so v Londonu poskočile cene živil.

Zaplenjenje švedskih parnikov.

London, Anglija, 6. julija. — Kodanjski poročevalec "Daily Mail" poroča, da so nemške bojne ladije v Iztočnem morju zaplenile pet švedskih parnikov, katere se je nato prevedlo v Swinemuende.

Ribiški parnik potopil podmorski čoln.

Boulogne, Francija, 6. julija. — Neki nemški podmorski čoln je bil danes popoldne šest milj zapadno od Boulogne razdejan od vladnega ribiškega parnika "Notre Dame de Lourdes". Ribiški parnik je bil armiran z enim 3-centimeterskim topom. Na podmorski čoln se je oddalo tri strele, nakar se je potopil. Pozneje se bo skušalo čoln dvigniti, ker se je potopil v plitvi vodi.

Špijon ustreljen.

Nemški špijon Mueller, proti kateremu je bila izrečena smrtna obsodba, je bil ustreljen.

London, Anglija, 6. julija. — Pred vojnim sodiščem se je pričela danes obravnava proti Robertu Rosenthal, ki je obdolžen, da je špijoniral pri mornarici v prid Nemčiji. Ko se ga je aretiralo, je imel Rosenthal ameriški potni list, izstavljen od ameriškega poslanika v Berlinu.

Razprava je tajna in Rosenthal je prišel v razpravno dvorano v spremstvu treh vojakov z nasajenimi bajoneti.

Šele sedaj se je izvedelo, da se je izvršilo eksekucijo F. R. Muellerja že junija meseca v Towerju. Mueller je bil obsojen na smrt, ker je pošiljal v Nemčijo pisma z informacijami na sovražnika. Njegov priziv proti smrtni obsodbi se je zavrnilo dne 21. junija in dan pozneje je bil ustreljen. Truplo se je pokopalo v severnem Londonu, v nekem kotu.

Situacija v Mehiki.

Napad na Paredon.

Glavno mesto Mehike je še vedno v rokah generala Zapate. — Bitke se je udeležilo 18,000 mož.

LAKOTA.

Vse govorice, da sta se generala Zapata in Gonzales pobotala, so popolnoma neresnične.

Washington, D. C., 6. julija. — Tukajnja pisarna Rdečega križa je dobila danes poročilo o situaciji v Mehiki. Poročilo je poslal ameriški agent J. O'Connor, kateremu se je posrečilo priti neopaženo skozi Zapatove in Carranzove črte. Razmere, ki so zavladale zadnji čas v Mehiki skoraj ni mogoče popisati. Manjša mesta so skoraj še bolj prizadeta, kakor velika. Zdravil, hrane in drugih potrebščin je skoraj popolnoma zmanjkalo. Brazilijanski poslanik je brzojavil, da so vse govorice o sporazumu med Gonzalesom in Zapatom neresnične. Niti misliti ni, da bi se ta dva človeka kdaj pobotala. Zapata je še vedno poveljnik v glavnem mestu.

Washington, D. C., 6. julija. — Carranzove čete so napadle včeraj Paredon, ki je oddaljen trideset milj od Monterey. Bitke se je udeležilo 18,000 mož, od katerih jih je 2000 obležalo na bojišču. — Carranzove čete so dobile ojačenja in bodo danes obnovile napad.

Sem je dospel Miguel Diaz Lombardo, zunanji minister Villove vlade. Tukaj se bo posvetoval z agentom Lorentom in generalom Angelesom. Izjavil je, da je prišel zategadelj sem, da bo izboljšal mehiško konzularno službo v Združenih državah.

Državni tajnik Lansing je dobil danes anonimno poročilo o razmerah v Mehiki. Če je poročilo resnično, potrebuje Mehika takojšnje pomoči, drugače bo večina prebivalstva lakote pomrla.

Pariz, Francija, 6. julija. — Danes zjutraj so pokopali Porfiria Diaza, bivšega predsednika republike Mehike. Pogrebni obredi so se vršili v katoliški cerkvi St. Honore d'Eylau. Pri pogrebu je bil navzoč tudi zastopnik francoske vlade.

Mehiko je zastopal Francisco de la Barra. Razen teh so bili navzoči: poslanik republike Ecuador, vojaški atašej japonskega poslaništva in veliko v Parizu živečih Mehikancev. Truplo bodo skorajgotovo izkopali in ga prepeljali v Ameriko.

Lansing ne ve ničesar o komplotu.

Washington, D. C., 6. julija. — Državni tajnik Lansing je danes zanikal trditev, da so dospele v državni department pritožbe radi nekega komplota, kojega namen je razdejanje ameriških tovaren in naprav, v katerih se izdeluje municijo za zaveznike. Lansing je izjavil da ni ničesar slišal o takih pritožbah.

"Znamenje smrti".

Ker je trikrat potegnil z roko preko grla, kar je smatral sodnik za "smrtno znamenje", je bil včeraj v Tombs policijskem sodišču v New Yorku neki Alfred Lottario obsojen na tri mesece ječe. Prijet je bil radi nekega drugega delikta.

Na smrtni postelji.

Rochester, N. Y., 6. julija. — Zdravstveno stanje knezoškofa Quingeya se je zelo poslabšalo. — Bolnik je danes izgubil zavest. Zdravniki so uverjeni, da ne bo preživel noči.

Žrtve praznika.

Chicago, Ill., 6. julija. — Pri praznovanju slavnega "4. julija" je bilo ubitih 19 oseb, ranjenih pa 903. Te številke veljajo za celo državo Illinois.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE NANJ!

Samomor atentatorja.

Frank Holt, ki je ranil milijonarja Morgana se je v svoji celici sam usmrtil. — Poizvedovanja.

V zaporu v Mineoli so našli včeraj mrtvega Franka Holta, ki je prejšnjo soboto ranil milijonarja Morgana. Na kak način se je usmrtil še ni dognano. Vodstvo kaznilnice je uvedlo veliko preiskavo, ki pa še ni končana. Nekateri mislijo, da je imel v svoji obleki skrito patrono, katero je z zobmi stisnil, da je eksplodirala. Drugi zopet pravijo, da je stopil na klop in skočil z glavo naprej na tla. — Okrajni zdravnik Eleghorn, je izjavil včeraj: — Zdi se mi, da si je mož glavo obstrelil.

Črepinjo ima čisto razdrobljeno.

Pri njem so našli pismo sledeče vsebine:

Ljuba moja žena Še enkrat ti moram pisati. Izprevidel sem, da je brezsmiselno naprej živeti. — Vzgajaj otroka v strahu pred Bogom in pred ljudmi. — Prosim te, oprosi mi! Moli, da bo to strašno klanje prejkomogoče končano.

Hotl se je nameraval že včeraj zjutraj usmrtiti s tem, da si je s svinčnikom prerezal žile na desni roki. Paznik je to še pravočasno opazil in poklical zdravnika, ki mu je rano zašil.

Prorokovanja o revoluciji.

London, Anglija, 6. julija. — Pri razpravi o neki resoluciji, v kateri se priporoča vladi največjo varnost, je izjavil danes v zborniei lordov lord Landsdowne, da bo v vseh deželah Evrope kmalu izbruhnila revolucija, če ne bo kmalu zmagala pamet v zakonodajnih zastopstvih vojskujočih se držav.

Smrt najmanjšega otroka.

Albert Brun, najmanjši otrok, ki je kedaj v Passaicu, N. J., zagledal luč sveta, je žalibog umrl v stanovanju starišev. Dosegel je starost štirih tednov. Ko se je rodil, je tehtal celih 28 unč, a je od tega časa naprej postajal vsaki teden za pol funta težji. Zdravniki so izjavili, da bi živel, če bi se ne bil prehladil, kar je povzročilo njegovo smrt.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatve v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni z Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Dobili smo brzojavno poročilo, da se denarne pošiljatve kakor tudi pisma ne morejo več izročati naslovniku v južnih Tirolah, na Goriškem, Primorskem, za TRST, ISTRO in DALMACIJO. — Za KRANJSKO, spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor prej.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga odtam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	$	K	$
5....	.80	120....	19.20
10....	1.60	130....	20.80
15....	2.40	140....	22.40
20....	3.20	150....	24.00
25....	4.00	160....	25.60
30....	4.80	170....	27.20
35....	5.60	180....	28.80
40....	6.40	190....	30.40
45....	7.20	200....	32.00
50....	8.00	250....	40.00
55....	8.80	300....	48.00
60....	9.60	350....	56.00
65....	10.40	400....	64.00
70....	11.20	450....	72.00
75....	12.00	500....	80.00
80....	12.80	600....	96.00
85....	13.60	700....	112.00
90....	14.40	800....	128.00
100....	16.00	900....	144.00
110....	17.60	1000....	160.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evropo za vse leto	4.50
" " pol leta	2.55
" " četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.
Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA",
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687-Cortlandt.

O sancta simplicitas!...

—o—

Včeraj, 6. julija, je poteklo 500 let, ko je bil v Kostnici (Konstanz) ob Bodenskem jezeru obsojen na smrt in sežgan na grmadi JAN HUS, veliki češki reformator in eden največjih mož njegove dobe.

S Husom je zvezana zlata doba češkega naroda. Živel in deloval je v času, ko je bil češki narod še samostojen, dasiravno ne v obsegu kot nekoč, stoletje preje.

Hus je padel ne le raditega, ker se je boril proti takratni duhovščini, ki je bila pokvarjena do mozga in proti terorju papeštva, temveč tudi raditega, ker se je zavzemal za politične svobodščine in reforme, kojih uveljavljenje bi izpodkopalo vpliv takrat vsemogočnega papeža.

Ko so povedli Husa na grmado, je stopila k njej tudi priprosta kmetica, ki je vrgla na grmado poleno, katero je prinesla nalašč v ta namen s seboj. Ko je to videl mučenik Hus, že stoječ na grmadi, se je žalostno nasmehnil ter vskliknil: O sancta simplicitas! — O sveta priprostost duha!

Res! Priprostega duha je bila kmetica, ki je v svojem verskem fanatizmu podžgala grmado, na kateri je zgorel eden najbolj plemenitih mož vseh časov. Te besede Husa so nesmrtne ter se jih uporablja v vseh slučajih, kadar se daje izraza obžalovanju, da zmaguje slepi fanatizem ali omejenost nad napredkom in boljšo stvarjo.

Ta izrek češkega mučenika je prav posebno veljaven v današnjih dneh, ko si stoji na milijone ljudi nasproti, oboroženih do zob, ki pa ne vedo, zakaj pravzaprav se bore, zakaj pravzaprav skušajo uničevati življenja in blago.

Od voditeljev, od vprizorilcev tega klanja prihaja klic: Gre se za domovino, za obstoj države, da, za celi narod, kojega interesi so ogroženi, kateremu preti pogin od vseh strani.

Ali je kaj resnice na tem upitju? Je in ni je!

Da je prišlo do te vojne, sta po mnenju nepristransko sodečih ljudi krivi dve državi, Nemčija in Anglija, katerima se gre za svetovno gospodstvo.

Avstrija, pokorna služkinja Nemčije, pa je šla prva v boj ter omogočila s tem, da so stopile v boj tudi druge države, ki so si že davno želele odločitve in razjasnjenja horiconta.

V sedanjem gigantskem boju sta le dva naroda, ki sta šla popolnoma opravičeno v boj, in sicer srbski in belgijski. Prvemu je stopila vsled naročila iz Berlina na vrat Avstrija, drugega pa je brez povoda napadla Nemčija, ker ni dovolil prehoda preko svoje ozemlje.

V vseh drugih slučajih pa se lahko reče, da je narod le materijal, katerega se žrtvuje na gromadi v interesu in v korist majhne skupine vladajočih in kapitanov industrije.

Celo stvar pa nazivljejo zenačenje sil, namreč ekonomskih sil in uravnanje ravnotežja. Ravnotežje si pa vsaka država misli tako, da si hoče zasigurati gospodstvo in nadvlado nad drugim ali vsaj premoč.

Tako pa pride do velikih konfliktov, ki pa so mogoči le vsled tega, ker se pustijo narodi voditi za nos in ker veljajo še danes za narode kot za posameznike besede Husa: O sancta simplicitas!

Dopisi.

Barberton, Ohio. — Dopisi iz naše naselbine so zelo redki, sam ne vem, kaj je temu vzrok. Tukaj je precejšnje število Slovencev, ki se prav dobro razumemo med seboj. Skoraj vsak dopisnik se pritožuje nad slabimi delavskimi razmerami, žal, da se tudi jaz ne morem pohvaliti. Zaslužek je slab in veliko ljudi je brez dela. Če se bo kaj izpremenilo, bom že sporočil. Pred kratkim je bil tukaj na obisku Mr. John Gabršček iz Newarka. Izjavil je, da se mu je zelo dopadlo ter da ni mislil, da bo naletel na tako gostoljubne rojake. Pozdrav! — Louis Balant.

Ironwood, Mich. — Tukaj se je delo odprlo in se dela sedaj od 21. junija po šest dni na teden. Malo več kruha je že za izstradanega delavca in kakor kaže, bo že malo boljše. Mesec april je bil tukaj zelo vroč, maj in junij sta bila pa mrzla in deževna. Ljudje so morali po dvakrat saditi krompir, ker jim je prvi skoraj ves segnil. Sedaj je zelo toplo in prijetno. Pozdrav! — M. R.

Murray, Utah. — Pred kratkim je šel sobrat Frank Verant zdrav na delo, kake tri ure zatem je bil pa že mrtev. Zaposlen je bil v oddelku, kjer meljejo rudo. Nikdo ne ve, kako je prišel med kolesje, ki mu je popolnoma zdrobilo glavo. Pokojni je bil član društva sv. Petra in Pavla št. 51 J. S. K. J. in je bil star 39 let. Doma je bil iz vasi Cerovo pri Grosupljem. Tukaj zapušča žalujočo soprogo in štiri nepreskrbljene otroke, v starem kraju pa stariše, štiri sestre in enega brata. Pokopali so ga na tukajšnjem pokopališču. Pozdrav! — Josip Kastelic.

Seattle, Wash. — Ker še nissem dolgo tukaj, ne morem veliko pisati o tem mestu. Samo toliko lahko rečem, da je za delavce tukaj zelo slabo, posebno pa za rokodelce. Na stotine delavcev hodi od delavnice do delavnice, pa vse zastonj, dela ni dobiti, čeravno bi hotel delati napol zastonj. Zategadel ne svetujem nobenemu rojaku, da bi si iskal dela v tem kraju. Tukaj je pa zategadelj tako slabo za rokodelce, ker ni tovarn, kakor po drugih krajih. Drugače je pa za navadne delavce na farmah v Washingtonu. Ti se vedno iščejo v mestni delodajalnici v Seattle, pa kaj, rajše hodijo tukajšnji delavci celo leto brez dela, kakor da bi se podali na farmo delat. Gotovo, če bi več ljudi rajše delalo na polju, bi potem tudi po mestih imeli rokodelci več dela. Podnebje je tukaj res zelo prijetno, mislim, da nikjer v Ameriki ne more biti lepše kot tukaj. Mesto raste grozno hitro. Od 1. junija lanskega leta pa do 1. junija tega leta je naraslo za 19,000 ter šteje sedaj 330,834 prebivalcev. Kako pa je v tem mestu s Slovenci, še ne vem. Našel sem jih že kakih šest, pa mislim, da jih mora biti večje število. Precej je Hrvatov in Dalmatincev, kateri imajo tudi svoje društvo. Lepo bi bilo, ako bi se nas Slovencev moglo toliko zbrati, da bi si ustanovili slovensko društvo. Največ je v Seattle Nemcev. Tukaj izhaja tudi nemški list "Seattle German Press". Polovica ga je angleško, polovica pa nemško pisana, to pa radi tega, da bi se udi Angleži in Amerikanci zanimali za nemško kulturo. Nekoč je pisal ta list, da bi se moralo uničiti najprej angleški in slovanski "gesindel". Gotovo so Nemci, kateri ne puste prostosti drugemu narodu, večji "gesindel" kakor mi Slovani in Angleži. In danes čitam spet: "Die Slaven in Österreich." Že naslov nam pove, da nas hočejo skoraj zatajiti ter se sliši, kot da bi nas niti ne bilo na avstrijskem ozemlju. Dalje piše: Madžari so se z nemško Avstrijo pobratili in združili v en narod kakor še nikdar poprej. Hrvati, Poljaki, Rumuni držijo z Avstrijo. Drugače je s Čehi: izobraženi so za Rusijo, kmetje pa za Avstrijo. Nič boljši niso Slovenci: izobraženi so za Srbijo, kmetje pa za Avstrijo. Kje pa sta sedaj Kramář in Šusteršič, katera sta bila za združenje Rusije in Srbije? Sedaj ju ni slišati. Prej sta ropotala za Petrograd in Belgrad, sedaj sta pa utihnila. Čuditi se moramo, da so bili prej vsi proti Avstriji, sedaj ji pa želijo zmago... Nočem tega dalje pisati, samo toliko rečem, da bode po svetovni vojni slabeje kakor je bilo dosedaj. Toda prišel bode čas, ko se bode reklo: Tudi mi hočemo imeti naše pravice! Ubogi slovenski in hrvaški narod, kako si potlačen in kako še bodeš, če se ne boš osvobodil izpod avstrijskega jarma! Zategadelj tudi jaz želim, da bi se mi Slovenci kolikor mogoče združili ter skupno delali za osvoboditev naroda. Najlepše in najboljše je pač začela že delovati Slovenska Liga. Torej, Slovenci rojaki širom Amerike, združimo se in skupno delajmo za naše brate onstran morja! Pozdrav! — Bl. Z.

Za zaslužkom.

—o—

Poljski spisal Vladislav Orkan.

—o—

Ljudje so po popoldanski službi božji prišli iz cerkve in se razpršili po trgu, zbirajoč se tu in tam v večje gruče. Naj se na primer ustavi dvoje ljudi in začne govoriti, takoj pristopi tretji in četrti, vsaki bi rad slišal, kaj neki govorita. Radovednost ljudi leži že v njih naravi.

Tudi sedaj so gručo mladih fantov, ki se živo o nečem pogovarjajo, obkolili starejši gospodarji in ženske, vsak pa nastavlja ušesa in odpira usta, da bi vsaj nekaj vjel od cele govorice.

"O čem se pa tako pogovarjajo?" vpraša stara ženska, ki je ravno prišla, poleg stoječo botro.

"O svojem odhodu, moja ljuba, hej!..."

"Ti vsi torej odhajajo za zaslužko... kdo pa ostane tu v vasi?..."

"No, vprašajte jih! Zunaj vendar nekaj prislužijo, tu je pa beda povsod. Komaj za sol zadostuje, kaj šele za živež in obleko..."

"Res je", je potrdila botra.

Medtem je pa sredi zbranih postaven fant pripovedoval na široko, kakor je on slišal od Jakoba Gresjaka, ki je bil v Budimpešti, kako tam dobro plačujejo delo, kako je tam prijetno življenje itd.

"Tam jedo samo slanino in bel kruh."

Nekaj gospodarjev se je pri teh besedah obliznilo. Bel kruh — to je pri njih sploh nekaj okusnega. Navajeni so na ovseni kruh, kadar kupijo na sejmu žemljo, če jim preostane kak novčič od nezogibnih izdatkov, tedaj je v bajti veliko veselje!

"Kdaj pa pravzaprav odidete?" je vprašal star gospodar govorečega fanta.

"Kar najprej mogoče! Morda že pojutrišnjem...", so odgovorili nekateri. "Pomlad bo kmalu tu, treba je kaj zaslužiti za dom..."

"Vas gre veliko?"

"Ha, precej! Janez iz Grede, tesarjev Vojteh, Andrej iz Porobja. Nabralo se nas bo okoli petnajst."

"Saj tudi iz Amerike naši pišejo", je začel drug gospodar, "da se jim ne godi slabo. Po dva dolarja zaslužijo na dan."

"Koliko je pa to, dolar?" je vprašala radovedno neka ženska.

"Bo tako okoli potretjega goldinarja..." je pojasnjeval gospodar.

"Bog pomagaj! Kaj toliko!" se je čudila ženska.

Na strani je stalo nekaj deklet, ki so gledale otožno na odhajajoče. Ne ena je mislila na svojega, če se vrne kedaj, če ne pozabi nanjo. Pravijo, da je v Budimpešti dosti deklet — in te jim lahko prevzamejo fanta...

Dolgo se je še pogovarjala gručа; nazadnje so se začeli razhajati ljudje, eni k večernici, drugi domov. Kakor navadno — vsak na svojo stran. Trg se je izpraznil, samo pod večer je še par pijancev iskalo poti tapaje po temi.

Minilo je par dni. Megleno je bilo, deževno in mračno, kakor navadno pred pomladjo.

Komaj se je stajal sneg na kamenitem površju, že se je pokazala siva, mokra zemlja, od dežja in s trudom kmeta iz razpalega kamenja pripravljena — sam razsipajoč se peščevec, prisiljen od vsakoletne mokrote in težavnega obdelanja dati boren živež za kmeta.

Na izoranih skalnih strminah, nekdanjih pašnikih, se svetijo drobni kameneki, med katerimi se le tupatam pokaže zemlja. Borna zemlja daje boren sad; borno je tudi življenje hribovca.

Vsa vas se razteza po dolini, v katero se steka voda z razvodja; bajte ob vodi so se združile v naselja. Toda naraščajoče prebivalstvo se peha po pobočju navzgor, razorja pašnike, dela po gorskih rebrih ubožne bojte, ko pa pride na vrh, kjer so že zadnji pašniki in ostala ledina, tedaj pa seže samo na zvezde po zemlji, kajti tu je zmanjka... In ni več dolgo do tedaj!

Ni čuda, če iščejo ljudje zaslužka, kjerkoli slišijo o njem; beda jih goni iz bajte...

Tudi sedaj... Po poti, ki pelje ob vodi v mestece, korakajo po dva ali trije visokorasli, toda shujšani mladi ljudje. Gredo s culami na vlak... Ponese jih od kraja bede v zaželjena mesta, kjer se tako lahko zasluži par goldinarjev... Tako lahko se tam dobi denar.

"E, kaj je to težko", mislijo pri sebi, "delaš dvanajst ali deset ur na dan, za to pa dobiš seden desetic, ko moraš za to v vasi delati dva dni ali še več... Celo božje leto se človek muči in muči, pa nikjer nič!... Rij na tem polju in rij, pa te še niti preživeti ne more..."

Take misli se pode po glavi odhajajočim in upanje na hiter zaslužek jim že naprej razjasnjuje blede obraze.

V času, ko odhaja vlak, se je nabralo precej ljudi na postaji. Iz vsake vasi se je odpeljal kdo; okoli dvesto ljudi je čakalo na vlak. Hipoma je prišla "mašina". Ljudje so pohiteli v vozove... Čez par minut se je vlak premaknil in odpeljal mlade bednike za zaslužkom...

Na postaji so ostali zasolzeni očetje, glasno jokajoče matere in nekaj deklet, ki so spremile "sveje"...

"Bog jih sprejmi, Mati najsvetejša!" so priporočali Bogu odhajajoče znanci in sorodniki.

— — — — — — — —

In preteklo je pol leta... Vroče poletje, prepleteno s pogostimi viharji, je izginilo v bežeči preteklosti...

Kašče so bile le do polovice napolnjene. Toča je uničila kruh na polju, kar pa toča ni pobila ali voda ni odnesla, to je pokončalo dolgotrajno deževje za časa žetve, ostanek so pa pomagali mrjasci še na polju zmlatiti.

"Kako bo mogoče s tako malo zalogo prebiti dolgo zemo?..." vse sile napenja mozeg zdelanega gospodarja... zastonj! Preostaja samo še edina rešitev: zaslužek...

V bajtah, kjer so možje ali sinovi še pomladi odšli v svet, se tesnobno ozirajo in jih pričakujejo nestrpno...

"Saj so pisali parkrat, poslali so celo nekaj goldinarjev, toda sedaj za zimo je treba tega ali onega. Morda so pa prislužili kaj več in prineso..."

V nedeljo po službi božji se zbirajo na trgu, kjer je edino mesto za trpljenje in tožbe skupne cele vasi, vedno številnejše in gostejše radovedne gruče, vsi pa govore le o zaznanih uspehih in bližnjem povratku onih, ki so šli za zaslužkom...

In res — na tako nedeljo, v začetku adventa, si mogel tudi razločiti par "po gosposko" oblečenih, ki so nekaj zanimivega pripovedovali, kajti poslušali so jih pozorno in goste gruče so jih obdajale...

"Tam ni tako, kakor vi mislite..." je govoril eden onih polgospodov v površniku in visokih čevljih. "Tam ni tako dobro, kakor ljudje "šprehajo"... Za hrano zadostuje to, komaj še za obleko; da bi pa domov pošiljali — pa ne zadostuje. Ko pride "becalunga", to se takoj razprši. Na "fejrant" pa ni toliko, da bi šel v Budin-štad špacirat"..."

Ljudje so ga pazno poslušali, mati pa, stara žena, se ni mogla nagledati sinčka, ker je "tako lep, kakor kak gospod ali šlahčič". Posebno so ji imponirali visoki čevlji in nemške besede, ki jih je sin pogosto rabil, katerih pa ni razumela. Ko so jo pa sosedje radovedno vpraševali, če je sin prinesel sploh kaj denarja, je odgovorila:

"Denarja, tega ni prinesel nič. Toda, kaj je to čudno! Saj je tudi tam treba jesti in oblačiti se ne sme tako, kakor tu doma. Zato se je pa tudi spodobno oblekel in zredil se je. Časa ni zapravljal, saj vendar govori nemški in mažarski... Vedno mu bo to prav hodilo!... On vam je bil že od malega pristopen za vse!"

Radovala se je bedna mati... ha, ko bi se bilo česa!

Ljudje poslušajo, kimajo z glavami in se čudijo, ko prišleci pripovedujejo čudovite stvari o tej prelepi deželi. Samo nekatera dekleta so postala žalostna, ker so se "njihovi nekako izpremenili". Nobena nima smelosti pristopiti, nagovoriti, kakor poprej.

"Škoda fantov", so govorile pri sebi. "Tako so bili lepi v naši oblaki, v teh haljah pa izgledajo kakor Švabi. Morale so jih izpremeniti tamošnje babnice..."

Ne samo ena je zaplakala skrivaj... Žal ji je bilo za onega — ta je "nekako drugačen... drugačen!..."

Stari gospodar Jontas pa, ki je bil "baca" še za davnih časov, je pogledal izpod čela na te "čudake", kakor jih je imenoval, zamahnil z roko in odhajaje modroval pri sebi:

"Hej, niso več oni časi, ne!... Včasih bi se ti smejali, ko bi se pokazal v takih haljah med domačini... danes pa? E, kaj je vendar s tem zaslužkom?..." je mrmral starec. "Domov nič ne prinese... Kakor je bila beda — tako tudi bo... Če so nekdaj sedeli doma, to so vsaj ohranili običaje starih... Danes pa — kaj je to?... Šli so v svet, na vero so pozabili, domače govorice se že sramujejo, samo neko tuje žlobudranje se sliši... Obleke nima nobene, niti "hazuke", niti poštenega klobuka... Tako se izpremene v posvetnjake. Ali je poprej kdo slišal o železnici?... Z vozom se je peljalo, po človeško, ali se pa šlo peš. Če je bil kdo enkrat v življenju v Krakovem na božji poti — to je bila že velika reč!... Danes — koliko ljudi gre v Budimpešto, v Ostravo, ali — vrag vedi kam!... Pa vse to ni nič dobrega... Še v Ameriko — za vraga!.. Tam vendar kaj zasluži in pošlje domov, pa ne pozabi na domače, kajti ko je tako daleč za morjem, to mu je tudi po domačih dolgčas... Toda v ta mesta — to je cela nesreča!... Ha, no, beda pritiska... Ljudje iščejo sredstev za življenje... Vedno več ljudi prihaja iz vasi, a ne manj... Danes nimajo s čim živeti, s čim bodo pa potem, ko se še bolj pomnože!... Tovarne se vedno prenapolnjujejo in zaslužka ni... Hej, slabo!... Toda kako pomagati? Težko je, morajo se potem sami med seboj obešati!... Bog, ne daj tega dočakati meni in mojim otrokom!..."

Tako je mrmral stari gospodar in, oprt na ograjo pod cerkvijo, je še dolgo mislil nekaj v srcu in prevdarjal... Konečno je zamahnil z roko:

"Saj je volja božja nad vsem, da, nad vsem!" je rekel glasno in odšel počasi v cerkev, ker so že k večernicam zvonili...

Raznoterosti.

—o—

Ruska past.

Pri Powitensku je imel 87. polk težko stališče, ker so se Rusi v svoji dobro pripravljeni postojanki najtrdovratnejše držali in imeli za ogenj očividno izvrstno vodstvo. Samo osma stotnija je bila že tako blizu sovražniku, da je mogla spoznati, da se mora tvegati naskok. Rusi so bili že tako ugnani, da so ob našem sunku v begu zapustili svoja kritja, tako da je mogel poveljnik stotnije, nadporočnik Koepf, ujeti samo enega Rusa. Nemudoma poveljevano brzostreljanje je bežeče Ruse razpršilo na vse strani, tako da je bila nova postojanka zavarovana, preden so tovariši v ozadju sploh vedeli, v kakšno novo fazo je stopil trdovratni boj. Nadporočnik Koepf, ki ni imel časa, da bi poslal nazaj sela, je stotnijskemu hornistu enostavno velel trikrat zatrobiti "Pozor", dokler oni v ozadju niso nategnili ušes. Nato jim je trobentač zatrobil "Naprej!" in tako naznanil, kako je z ruskim odporom; veselo so 87-ti prikorakali v novo postojanko.

Sledeči ponovni napad na kraj Bojano je imel samo ta uspeh, da sta se oba polka, 87. in 27., na 400 do 500 korakov od kraja trdno ugnezdila, odkoder sta nameravala zjutraj znova navaliti. Zjutraj je pa prihitel od Bojane sem ves zasopljen neki infanterist, ki so ga bili že smatrali za ujetega, in zaklical: "Brž, brž, Rusi se nameravajo udati! Izobesili so bele zastave!"

Neki mlad častnik 27. pešpolka je v naglici zbral skupaj 20 mož in hitel proti kraju. Z vso previdnostjo in izkoriščajoč vsako kritje je sledil nadporočnik Koepf mlademu, vročekrvnemu tovarišu, da bi ga obvaroval morebitne nesreče, kajti sovražniku ni zaupal. Približal se je Rusom na 25 korakov in ravno še videl, kako se je poročnik z Rusi pogajal. Trenutek nato so pa že zaprasketale sovražne strojne puške; iz vseh hiš in ob celi železniški progi so pokale vmes infanterijske puške in mali oddelek poročnikov je bil, kakor bi ga bil pometel. Nadporočnik je imel komaj še časa svojemu moštvu zaklicati, naj se vrže na tla, ko so že nad njimi završale krogle, goste kakor dež. Rusi so pa v svojem razburjenju in veselju veliko previsoko streljali; kakor hitro je nadporočnik to dognal, je peljal svoje ljudi in rešene 27-te, izkoriščujoč vsako kritje, nazaj v dosedanjo postojanko. V tej veliki nevarnosti ni izgubil niti enega svojih mož. Ubogi poročnik pa je ostal od tedaj izgubljen in nihče ni zvedel, kaka usoda ga je zadela.

Molitvice italijanskih vojakov.

Katoliške organizacije v Italiji so razdelile med vse vojake po en iztis vojaške molitve. Na teh listkih je naslikan en italijanski kavalerist, en infanterist in en bersaljerec, ki gledajo proti Odrešeniku v oblakih. Molitvica vsebuje sledeče: "Glej, Gospod, mi ne gremo z mogočnim proti slabemu. Ne vodijo nas želje po moči v to vojno. Mi nočemo v drugih deželah moriti in požigati, mi hočemo le obdržati svojo zemljo, ki si jo nam Ti dal in ki so jo naši pradedi s svojo krvjo rešili iz stoletnega jarma. In če pride dan boja, tedaj blagoslovi Ti, o Gospod, naše orožje in našega kralja, potomca junakov in svetnikov, in dodeli nam zmago za naše otroke, naše žene in za grob naših očetov."

Smešne demonstracije.

Prebivalci v vili Gregoriani v Rimu, kjer sta bila generalna konzulata Nemčije in Avstro-Ogrske, so priredili smešne patrijotične demonstracije. Postavili so na okna vseh hiš gramofone, ki neprenehoma igrajo Garibaldijevo himno, marseljezo, tripolitiško koračnico in druge vojne pesmi.

Iščem svojega brata ALOJZIJA TAVČER. Doma je iz Brestovice štev. 50 na Primorskem. Pred dvema letoma mi je pisal iz Južne Amerike. Takrat je bil na naslovu: Calle Bolibar Assuncion, Juan Gonzalez, Concordia, Argentina. Od takrat ne vem nič o njem. Prosim cenjene rojake, če kdo kaj ve, naj mi poroča, ali naj se pa sam javi. — Frank Tavčer, 811 Vason St., Streator, Ill.

Dva nemška jetnika pobegnila.

London, Anglija, 5. julija — Oficijelni tiskovni urad je danes objavil, da sta iz Donington Hall ušla dva nemška vojna jetnika. Donington Hall je veliko jetniško taborišče za Nemce.

VABILO.

Društvo sv. Martina štev. 44 J. S. K. J. v Barberton, Ohio, priredi **v soboto dne 10. julija 1915 VESELICO,** ki se bo vršila v Dormiževi dvorani, 436 Boliver Road.

Tem potom vabimo vse cenjene sobrate in sosestre iz mesta in mesta in okolice, da se te zabave v velikem številu udeleže. Upati je, da ne bo noben rojak zamudil te prilike.

Vstopnina je 50¢ za možke, ženske proste. Pivo prosto. Čisti dobiček je namenjen društveni blagajni. Za hladno pijačo in dober prigrizek bo dobro preskrbljeno.

Za obilen poset se priporoča
Veselični odbor.

Iščem svojo ženo MARIJO MAROLT, rojena Jagodic v Ljubljani. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da mi javi, ali naj se sama oglasi. — Anton Marolt, R. F. D. 7, Box 18, New Middletown, Pa.
(3-7—7)

SLOVENKA! Ali si že čitala knjigo: **K žipot amer. Slovenkam** ali: Kaj mora vedeti vsaka odrasla Slovenka. Še danes jo naroči. Odprla Ti bo v marsičem oči. Cena 60 centov, dva izvoda $1 00. Naroča se pri: **Poučna Biblioteka, Box 808 Milwaukee, Wis.**

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bode obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo 'Glas Naroda'.

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER-NEW YORKU
ANTON BURGAR
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE
vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.
Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Dr. Josip V. Grahek.
EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA.
Zdravim vse bolezni moške, ženske in otročje.
841 East Ohio St., [Allegheny] N. S. Pittsburg, Pa
Nasproti Hotelu Pavlinca — Kar štev. 1. 2. 3 in 4 vozijo naravno do moje hiše

Zadnja novost.
Vsakevrste žganje, brinjevec, slivovec, tropinovec itd., kakor tudi razne likerje, naredi lahko vsak brez vsake priprave, brez kuhanja z mojimi izvlečki. Pošiljam 6 steklenic za $1.00 in iz vsake steklenice si lahko naredite en celi kvart bolj zdrave, čistejše, boljše in več kot polovico cenejše pijače, kot jo pa sedaj kupujete pri salonerjih
F. P. Barton piše:
"Naznanim vam, da sem prejel od vas izvlečke za delati pijačo. Lepo se vam zahvalim in vam potrjujem, da je res tako blago kakor ste vi pisali. Pošljite še itd."
Takih in enakih pisem, dobim vsaki dan, kar je jasno, da je blago v resnici hvale vredno.
Pišite na:
Z. JAKSHE
Box 366 North Diamond Station, PITTSBURGH, PA.

Trozvezna pogodba.

Trozvezna pogodba je raztrgana. Eden najvažnejših političnih dokumentov novejše svetovne zgodovine je izgubil svojo veljavo in bo pokopan v arhivu. Bismarck je baje svoj čas dejal, da svet nikdar ne bo izvedel cele vsebine trozvezne pogode, tudi v slučaju ne ako se zveza razdere. Res je tvorila ta pogodba eno največjih tajnosti trozveznih kabinetov in iz ust bivšega ministrskega predsednika Banffyja vemo, da so avstr. zunanji ministri vsakokratne ministrske predsednike (avstrijskega in ogrskega) ter veleposlanike sicer o vsebini pod obljubo vedne in najstrožje molčečnosti informirali, da pa jim originala niso pokazali.

Predstoječe velja seveda le za ono pogodbo, ki je vezala Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Kakor znano, obstoja poleg te pogodbe še posebna (prvotna) avstrijsko-nemška pogodba iz leta 1879, ki pa je že publicirana. Publikacijo je povzročil knez Bismarck v sporazumu z avstrijsko vlado dne 3. februarja 1887., ko so se razmere med Nemčijo in Rusijo opasno poostrile.

Doslej je obstojalo mnenje, da sloni triplealijanca na treh pogodbah: na nemško-avstrijski iz leta 1879, na avstrijsko-italijanski iz leta 1882., oziroma leta 1887, ter talijansko-nemški istega datuma. To mnenje ni bilo pravilno. Avstrija, Nemčija in Italija so marveč sklenile svojo alijanco v eni sami pogodbi, kakor vemo sedaj tudi iz izjave grofa Tisze v ogrskem parlamentu. V okvir te pogodbe pa spada seveda tudi starejša zavezniška konvencija med Avstrijo in Nemčijo (iz leta 1879) in poseben novejši dodatek, sklenjen med Avstrijo in Italijo v svrho ureditve albanskega vprašanja.

Po najnovejši zbirki diplomatičnih dokumentov, ki jo je publiciralo avstrijsko zunanje ministrstvo in po starejših publikacijah o nemško-avstrijsko-italijanski alijanci, se da vsaj v glavnih potezah rekonstruirati značaj in vsebina trozvezne pogodbe.

Trozvezna pogodba ima zgol defenzivni značaj. Že avstrijsko-nemška konvencija iz leta 1879. poudarja, da se oba visoka kontrahenta (avstrijski in nemški cesar) svečano zavezujeta, da ne bodeta svojemu povsem ofenzivnemu dogovoru nikdar prilagala agresivnih tendenc.

Casus foederis nastane v zmislu čl. 3. trovezne pogodbe, "ako bi dve ali več izmed velesil, ki pogodbe niso podpisale (ki torej ne pripadajo trozvezi), brez direktne nemško-avstrijske zveze (čl. 1. in provokacije napadle enega ali dva visokih kontrahentov." V zmislu 2., pogodbe z leta 1879), pa je dan casus foederis, ako napade Rusija enega izmed obeh kontrahentov, pa tudi takrat, ako bi napada sicer ne izvršila Rusija, temveč kaka druga država, katero pa bi Rusija ali z aktivno kooperacijo ali pa sicer z vojaškimi ukrepi podpirala.

Iz predstoječih določb se dajo torej razbrati naslednji (praktični) casus foederis:

Ako napade Rusija Avstrijo, mora Nemčija na pomoč in narobe; ako napade Francija Nemčijo ter Rusija ta napad ne podpira, (n. pr. z mobilizacijo na nemški meji), mora Avstrija na pomoč; ako napadate Francija in Rusija Nemčijo, oziroma Avstrijo, mora tudi Italija na pomoč. Konstruirati se da seveda še več slučajev, ki pa niso praktične vrednosti. Iz izjav italijanskih državnikov izdaja nadalje, da nastane za Nemčijo casus foederis, ako bi bila Italija od Francije napadena; če bi se temu napadu pridružila n. pr. še Anglija, potem bi morala na pomoč tudi Avstrija.

Za ostale slučaje so si zasigurale trozvezne države blagohotno nevtralnost. Člen IV. trozvezne pogodbe pravi izrecno: — Za slučaj, "ako bi kakšna velesila, ki predmetne pogodbe ni podpisala, ogrožala varnost države enega izmed kontrahentov in bi ogroženi bil vsled tega primoran napovedati tej velesili vojno, se zavezujeta ostala kontrahenta varovati blagohotno nevtralnost. Vsak pa si še posebej pridržuje se udeležiti vojne ter se pridružiti svojemu zavezniku, če se mu zdi to potrebno." Torej zavezuje pogodba članice trozveze k blagohotni nevtralnosti tudi v slučaju, ako bi ena izmed njih pričela takozvano preventivno vojno.

Politična tendenca trozveze je izrecno deklarirana v nemško-avstrijski pogodbi iz leta 1879. kot stremljenje, ohraniti evropejski mir na temelju položaja, kakor so ga ustvarile berlinske stipulacije iz leta 1878. Vodilna ideja grofa Andrassyja pri njegovem stremljenju po ustanovitvi avstrijsko-nemške zveze je bila zavarovati Avstro-Ogrsko pred opasnostmi ruske politike na Balkan, obdati status quo na Balkanu z zanesljivimi garancijami in pridobiti monarhiji močno zaslombo nemške države na poti, po kateri je krenila avstrijska politika od berlinskega kongresa sem.

Nemško-avstrijska zvezna pogodba je ustvarila interesno solidarnost obeh evropejskih centralnih držav proti aspiracijam Rusije, proti revanšnim idejam Francije in pozneje tudi imperializmu Anglije. Ko se je dvozvezi pridružila še Italija, se je dalo reči, da je srednje-evropejski državni blok najpopolnejša politična kombinacija novejše svetovne zgodovine. Zveza Italije z obema centralnima državama je odpravila opasnost političnih nasprotstev med Avstrijo in njeno južno, jako ekspanzivno sosedo, katere politika se je bila začela ozirati čim dalje bolj na ozemlju onkraj Jadranskega in Sredozemskega morja. Člen VII. trozvezne pogodbe je ustvaril nekako paralelnost italijanskih in avstrijskih političnih ciljev na Balkanu s tem, da je statuiral princip: "kar dobiš Ti, mora priti tudi meni prav". — Avstrija je sicer s tem sama uvedla Italijo kot tretjo interesirano velesilo na Balkanu, toda na svoji strani in proti mogočnemu konkurentu Rusiji. Člen VII. trozvezne pogodbe pravi, da bodete Avstrija in Italija uveljavili svoj upliv, da preprečite vsako teritorijalno spremembo v Orijentu, ki bi bila eni ali drugi na kvar. Izreeno poudarja ta določba tudi potrebo trajnega akorda in medsebojnega informiranja. Ako pa bi se v bodoče pokazalo, da se status quo na Balkanu, ali pa na turški obali in na turških otokih v Jadranskem in Egejskem morju ne da vzdržati in bi Avstrija ali Italija bila primorana spremeniti ta status quo z začasno ali trajno okupacijo potem se sme taka okupacija izvršiti le na podlagi predhodnega dogovora med obema državama. Ta dogovor mora temeljiti na principu vzajemnih kompenzacij za vse teritorijalne ali drugačne ugodnosti, ki bi jih vsaka izmed obeh držav pridobila preko sedanjega statusa quo in mora zadostiti interesom in upravičenim zahtevkom obeh.

Na ta člen VII. se je klicevala Italija, ko je zahtevala kompenzacije in sicer kompenacije na avstrijskem teritoriju, kar gotovo ni v zmislu pogodbe, z določbami tega člena je pozneje tudi utemeljevala svojo izjavo, da smatra trozvezno pogodbo za razdrto, češ, da je Avstrija pričela svojo akcijo na Balkanu brez prodhodnega sporazuma z Italijo To stališče je povsem dobro vrgel odgovor dunajskega kabineta na italijansko noto.

Glede kompenzačnega objekta pač trozvezna pogodba ne vsebuje konkretnih določb. zanimivo pa je, da je sam Tittoni kot zunanji minister leta 1908. v italijanskem parlamentu poudarjal, da se trozvezna pogodba ne nanaša niti na tridentsko, niti na tržaško vprašanje.

Kot posebni dodatek k trozvezni pogodbi se označuje takozvani "albanski dogovor" med Avstrijo in Italijo, ki sta ga ustmeno sklenila leta 1897. grof Goluchowski in Visconti-Venosta in ki je fiksiran v italijanski, od avstrijskega zunanjega ministra potrjeni noti z dne 20 decembra 1900. Albansko vprašanje je bilo od nekdaj najobčutljivejša točka avstrijsko-italijanskih odnošajev, zato je razumljivo, da ste mu zaveznici posvetili posebno pozornost. Dogovor določa, da naj se glede Albanije kakor dolgo mogoče ohrani status quo: ako pa bi to ne bilo mogoče, naj se reši albansko vprašanje v avtonomističnem zmislu. To se je pozneje na londonski konferenci kakor znano, tudi zgodilo. Ta albanski dogovor je tekom sedanje vojne Italija raztrgala s tem, da je zasedla Valono in okolico. Z lepimi obljubami in izrabljajoč svoj ugodni diplomatični položaj si je res vedela pridobiti na Dunaju nekako odobrenje svojega postopanja, ker je celo albansko akcijo naslikala kot provizorično. Dogodki so pokazali, da so bile to le prazne besede.

Ali obsega trozvezna pogodba še kaj več, kakor smo navedli, dosedaj še ni znano. Grof Tisza je v ogrskem državnem zboru izjavil, da ni stvarnih ovir, da bi se pogodba ne publicirala. Morda se to zgodi ob priliki zasedanja nemškega državnega zbora.

Trozvezna pogodba obstoji v dosedanji obliki še le od leta 1887. Leta 1891. so jo prvič obnovili s pristavkom, do jo je smatrati po preteku vsakih šest let za avtomatično na nadaljnih šest let obnovljeno, ako je eden izmed kontrahentov vsaj eno leto pred potekom šestletnega obdobja ne odpove. Navzlic tej "avtomaticijski klavzuli" so pogodbo navadno redno obnavljali. Pri obnavljanju ni šlo toliko za spremembe, kakor za političen efekt. Take obnovitve so se izršile leta 1897, 1902. in na posebna manifestanten način v decembru leta 1912.

Štrajk pri "Domačem petelinu."

Fran Milčinski.

Kakih šest ali sedem nas je bilo — pripovedoval je Fridolin Žolna — šest ali sedem, ki smo se shajali tisti čas (še par let pred potresom) vsak večer pri "Domačem petelinu" okoli okrogle mize v kotu pri peči. Mladi smo bili, vzorne želodce smo imeli in pili smo, da je kar od mize teklo — v pravem, prvotnem pomenu besede — in da nam je naposled naš debeli krčmar, ki je bil pač zavarovan za primer požara, ne pa zoper škodo po povodnji pregrnil mizo s povoščenim platnom in posul tla z žaganjem, boječ se, da mu vsled neprestane moče vse skupaj ne strohni. Najmanjša posoda, ki je sploh smela na mizo, bil je "trolitron"; — pri količkaj slavnostnejših prilikah, katerih je bilo na teden vsaj pet, se je pa šopirila v naši izsušeni sredini pletena steklenica, držeča devet litrov, katero sta prinašala na mizo dva najmlajša člena našega omizja po natančno določenem obredu in ob svečanih zvokih družbenega orkestra, sestoječega iz tovariša Janka in njegovih harmonik.

Janko je bil [illegible]ko; godel in pel je in pil, ak[illegible]a, celo noč, potem pa še[illegible] na komisijo ali kamo[illegible] je res škoda, da se je oženil! — Tudi njegove harmonike so storile žalosten konec: neki vnanji rodoljub jim je — morebiti v najboljšem namenu — dal piti vrček piva, pa so utihnile za vselej! Harmonike pač ne preneso piva, pa je!.... Moj Bog, če se spominjam, koliko smo tačas udušili vina, še danes občutujem s sveto grozo naše tedanje želodce. No, krčmar je pa tudi vpošteval naše vrline in zasluge na tem polju in zato dosledno prezral opetovane pritožbe nam sovražnih zgagastih filistrov v sosednji sobi in čmerne stranke med nami, ki niso imeli zmisla za glasbene užitke in jih je osobito vznemirjal ritmični topot nog in žvenket kozarcev, s katerima smo obligatno spremljali "orkester". Tako je bilo vse dobro in v redu in pogrešali nismo ničesar razun primerne subvencije mesta in dežele za naše kroke.

Pa se pripeti, da izgubi naš krčmar nekega lepega dne neko pravdo. Saj se ni šlo za denar, ampak samo za čast, ali, vrag vedi, stvar je le spravila našega nekoliko oholega "Petelina" tako iz uma, da je pridivjal tisti večer okoli devete ure v našo sobo, kjer smo baš v temi sedeči izvajali ob tajinstvenih plamenčkih dveh užigalic pesem o rožmarinu, in pričel kričati, kdo da je tako zaloputnil vrata, da se je potresla cela hiša in se je odkrušilo pol dimnika, — in da tega kratkomalo ne trpi več. Možak debeli je nesramno pretiraval.

Tovariš Vlado je bil sicer res zaloputnil vrata nekoliko krepkejše, nego je običajno v boljših rodbinah, — tako da so zašklepetala okna, da sta padla s kredence svečnika in je ugasnila viseča svetila, — ali — dimnik se ni porušil in še danes obžalujem, zakaj nismo takoj vzdignili ogled z možmi na krčmarjeve stroške.

Vlado je bil rodom zelen Štajerc, ki se je pa čudoviti hitro bil iznebil v naši družbi tistih štajerskih samoglasnikov in se naučil, po pristnem kranjskem načinu kleti hudiča; vsi smo ga čislali in ljubili kakor lastnega brata. Med tolovaji je sedaj kaj na dobrem glasu kot zagovornik, imel je pa že tačas nabrušen jezik in z isto rezkostjo kakor vrata zaprl je takoj tudi "Domačemu petelinu" kljun.

Rekel je, da smo se zelo razveselili njegovega prihoda, misleči, da nam priskrbi luč in tako popravi v Srednji Evropi nezaslišano sramotno nemarnost, da morajo gostje sedeti v temi, — da smo se pa kruto varali; ali tudi on. "Domači petelin", se kruto vara, če misli, da ima pravico, nas zmerjati kakor pse. Ali smo mu že kdaj kaj dolžni ostali? Ako se je res porušilo pol dimnika, dobro, — naj ga dene natakarica v račun, pa plačamo poleg vina, krač, kruha in cigar še pol dimnika. Saj nismo na prežgani juhi priplavali! Ali takega tona nikakor ne trpimo v svoji sobi in zato vemo, kaj nam je storiti, saj hvala Bogu, nismo oženjeni s to gostilno in smo že lepše krčmarje videli, nego je on.

"Domači petelin" ni zinil ne besede, pobral se je iz sobe, zaloputnil vrata, da se je morala podreti, če je količkaj pravice na svetu, še druga polovica baje načetega dimnika, v veži pa prislonil Rezki in Pepci vsaki po eno klofuto, ker sta bili poslušali pri durih. Plačali smo in odšli skozi špalir jokajočega se ženstva. Tako se je pričela naša stavka, neizogibna, potrebna, da se enkrat za vselej odločno in občutno odbije frivolni poseg brutalne krčmarske sile v svete pravice gostov, zajamčene jim že po naravnem zakonu. Vest o naši stavki se je bliskoma razširila po Ljubljani in vzbudila velikansko senzacijo v vseh krogih. Celo tedanji župan, prav ljubezniv gospod, se je zelo zanimal zanjo in si je dal vsak dan o nji poročati. Utaborili smo se najprvo v čitalnici, ki je tačas gostovala še na Turjaškem trgu. — Sprejelo se nas je sicer zelo častno: primerno našemu ugledu, — ali jed in pijača sta bili za dvojko in živeti smo morali ob samih mehko kuhanih jajcih in ob slivovki.

Edino kar nam je ugajalo v čitalnici, so bile velike sobane, kjer nas ni zvečer motila živa duša. V eni smo neleteli na harmonij — ne vem, ali je bil čitalniška last ali ga je bil kdo tam pozabil — in uprizorili smo v teku treh večerov našega ondotnega bivanja dve operi in en oratorij z velikim moralničnim uspehom; na Turjaškem trgu se je kar trlo občinstva in morali smo naposled vsled policijskega ukaza med posameznimi točkami zapirati okna. Harmonij je obdeloval tovariš Miroslav, pedagog po poklicu; peti mu je bilo sicer prepovedano v naši družbi pod kaznijo nagobčnika, ker je imel tak glas, kakor da je požrl fonograf, s klavirjem pa je znal izvrstno hoditi v caker. Za harmonij je imel pač nekoliko predolge noge. Ne vem, katere tvrdke izdelek je bil ta harmonij, ali četrti dan se ga je lotila naduha in namesto da bi pel, je sopihal jako smešno.

Zaklenili smo ga, ključ izročili krčmarju z naročilom, naj harmonij pazljivo obvaruje prepiha, in preselili se k "Zelenemu modrasu."

To zver je bil iztaknil Janko, ki je bil s polovico mesta v sorodu in je imel vsled tega zelo koristne zveze. Povedal je, da zahaja tjakaj vsak večer stalna družba profesorjev in učiteljev, kar je najboljše izpričevalo za dobra vina, in da se bo za nas tudi še dobil kak kotiček.

Prostora smo dobili več nego treba: en sam gost je sameval za mizo. Obilen je pač bil za dva in z rejenega, rudečega obraza mu je sijala zadovojnost.

Janko nas je seznanil; samotni gost — ime mu je bilo Puc, Peter Puc, praktikant — nam je s prijaznim krohotom segel v roke, češ, da je že slišal o nas, in potem pričel razkladati, da je z včerajšnjim večerom vstopila cela stalna družba "modrasova" v štrajk! — Zaradi vina!

Zadnje vino, imenovano "goriška rebula" se namreč krčmarju ni posrečilo. Imelo je več okusov pa nobenega pravega. Krčmar je sicer pokazal dobro voljo, s par kapljicami črnine je premenil vinu barvo, povišal ceno za osem krajcarjev in mu dal drugo ime, — ali razvajeni družbi to ni zadostovalo, še par dni je godrnjala, potem pa izostala. Le on Puc, Peter Puc, se ni izselil, ker baš v tej hiši stanuje, v prvem nadstropju, oziroma ker je njegova žena bolna nekoliko, ali pravzparav — nekaj pričakuje in se boji, da ne bi šel predaleč z doma — babnice imajo vedno svoje sitnosti — sicer pa mu je itak še napraviti eden izpitek in — čim slabše je vino, tem lažje se vrne iz krčme h knjigam, — vrhutega pa je krčmar zanesljiv narodnjak, ki ga je treba podpirati, in navsezadnje: saj barvo ima vino prav gosposko.... tako je na dolgo in široko opravičeval svoje štrajkolomstvo.

Poskusili smo vino in soglasno spoznali štrajk popolnoma opravičenim.

Odšli smo, plačavši. Bridko iznenadenje, katero smo pravkar doživeli, nas je močno poparilo, ali sklenili smo vstrajati v štrajku — stvari na ljubo! Vendar pa sem prišel ta večer že tako zgodaj domov, da me je skrbna majka drugo jutro vprašala, sem li bolan...

Za sledeči večer smo dogovorili sestanek pri "Belem kozličku". prišli smo pa le štirje: jaz, Vlado, Miroslav in slednjega kolega Kuno. Obžaluje smo vzeli na znanje, da se naša družba že krha ...

Zasedli smo drugi konec dolge mize, za katero so že sedeli tri častitljive mumije moškega spola, temeljito se zabavajoče: prva je čitala "novo prešo", druga je lovila muhe in jih spuščala v povezujeno četrtinko, tretja je kadila pipo in smrče opazovala ta lov, a vse tri so molčale ko grob. Tem živahnejša pa je bila natakarica čeden odrezav deklič z Gorenjskega, ki je bil navzlic svojemu imenu Mimi dokaj inteligenten, je poznal vso slovensko literaturo, najmlajšo celo osebno, in se je znal tako ljubeznivo naslanjati na goste, da je vsak rad naročil še eno merico. Vino je bilo pitno. Po včerajšnjem "modrasovem" strupu se nam je zdelo celo izvrstno in s prijaznim sodelovanjem štirih 'štefanov' smo pozabili polagoma na svoje skrbi in razvil se je slednjič večer, kakršnih smo bili vajeni pri "Petelinu". Po dolgem premoru pili smo zopet "viteza", v naši prireditvi "navskriž in s petjem" in sicer s tako veličastno resnostjo in s takim realističnim temperamentom, da so mumije plaho šinile izza mize; ko smo — prestopivši k drugi točki — na povelje "sablje gori!" hkratu lopnili s palicami po mizi, so plačale, pozabile dati napojnino in odšle — nemara v svoje sarkofage. Lahko jim je bilo žal! Da so le malo počakale, divile bi se še "Mornarjem na krovu", katere smo na mizi stoječi briljantno izvajali.

Mimi so naši obredi do skrajnosti navdušili. Po vrsti nas je poljubila, izjavila, šele zdaj ve, kaj so "Slovani", in nas je rotila, naj "nastopimo" vsak večer, čeprav izostanejo mumije.

Pa nas ni bilo več tje!

Naša dva pedagoga je prišel namreč drugo jutro inspicirat "stari", kakor vsakikrat, kadar zavoha kak krok. To pot je bil posebno nasajen, glas se mu uje same razdraženosti kar lomil in končnice je tako natančno izgovarjal, kakor da mu bo koncem semestra v letnem poročilu položiti račun o njih. Potem ju je citiral k sebi v pisarno in tam jima razodel zanimivo vest, da je bil med sinočnimi mumijami tudi član deželnega šolskega sveta. Koneno jima je naklonil vsakemu sijajen nos z izpregledom takse.

Moža sta, akoprav po študijah filozofa, tisti dan veliko grešila v besedah in sklenila, da bosta odslej ostajala zvečer doma, ker drugod nista varna — vohunov.

To je bila katastrofa za našo družbo in njeno pravično stvar. Ali bogovi nas niso zapustili!

Sledeči dan, baš prvega maja je bilo, prejel je Vlado pismo, v katerem je "Domači petelin" lastnoročno in nepogojno obžaloval in prekliceval, kar je in kar še bo morebiti kdaj govoril, obljubljal spoštovati naše pravice in nas prosil nadaljnjega naklonjenega obiska.

Ta izjava je končala štrajk, — Ljubljana se je oddahnila in še tisti večer smo zopet sedeli za svojo okroglo mizo v kotu pri peči, harmonike so pele, bobnela so tla in žvenketali so kozarci v proslavo naše zmage kakor še nikdar.

Deležen je bil te slavnosti tudi — Puc, Peter Puc, ki se je okoli 10. ure nenadoma znašel v naši družbi. Z rudečega lica mu je sijala zadovoljnost in hitro nam je povedal, da se je ravnokar odkrižal "Modrasa", plačavši mu dolg s preteklega meseca in da bo odslej zahajal k nam. Sprejeli smo ga gostoljubno in mu dali jesti in piti, tako da je ob poldvanajstih trdno zaspal in smo ga morali domov nesti, kar smo pa radi storili. Ker je imel "Modras" še goste bile so hišne duri odprte in smo spravili našega najmlajšega tovariša brez ovire v hišo, po stopnjicah v prvo nadstropje in skozi prve nezaklenjene duri v sobo; položili smo ga na posteljo in se tiho zopet odstranili v sladki zavesti, da smo storili dobro delo in da nam bo Puc, Peter Puc, hvaležen.

Ali ga ni bilo več k "Domačemu petelinu" in na cesti se nas je ogibal. Bojim se, bojim, da ga v svoji veseli razburjenosti nismo zanesli v pravo sobo in da je bila "modrasova" natakarica tisti večer nekoliko začudena, ko je našla v svoji postelji moškega....

Klavir.

—o—

Ferdo Plemič.

—o—

Poznate morda že mojega tovariša Tilha? Ne! Blagor vam, ker tako ne pogrešate par kronic v žepu, ki bi jih sicer pogrešali. Ali s tem še nisem rekel, da bi bil moj tovariš Tilho — tat. Oj ne! On je umetnik, ženij, najslavnejši mož bodočega stoletja in še mnogo več, kar bi vam znal on posebno dobro povedati. Samo na suši trpi malce in sicer v goltancu in v žepu. Jaz, njegov veren pajdaš, mu tudi v tem ne zaostajam in sem uverjen o njegovi ženijalnosti kakor on o moji. V tej svoji uverjenosti sva si sedela nasproti naslanjaje si ženijalni glavi. —

— Temu treba narediti konec!

— Da, Tilho, konec treba narediti.

— Iz hiše mora!

— Iz hiše!

— Klavir!

— Klavir!

Vidite, da sva se ujemala ne samo z mislimi, nego celo z besedami. A z nama se ni ujemala že bolj priletna gospica Dragomila, ki je redno ves popoldan in večer neusmiljeno pobijala po neusmiljeno razglašenem klavirju in sicer oni raztoženi "Gebet einer Jungfrau." Da naju ni tešilo to pobijanje v najnih ženijalnih mislih, niti dalo istem nadzemskega vzleta, lahko sodite, če ste količkaj muzikalni. Vse sva že skušala. Jaz peti, grozno napačno peti, kakor znam v svečanih hipih le jaz. Tilho trobiti na star rog v idealno zabavo najnih sosedov — pomagalo ni nič. A uprav sedaj bi rabilo mir in tihobo, ker sva bila vglobljena vsak v svojo ženijalno delo, jaz v desetdejanjsko krvavo dramo. Tilho v dva metra dolgo, 50 cm široko Afrodito. Delala sva tudi marljivo, ali ko se je spodaj oglasil prokleti klavir, je prijel mene vrtinec v možganih, Tilha pa delirium tremens v prstih. Kaj početi?

— Treba je, da poskusiva skrajno, Tilho!

— Da, najskrajneje!

— Jeden naju se mora zaljubiti s spremljevanjem vsega orkestra v Dragomilo.

— Da, jeden se mora.

— Tebe je več kavalirja, daj ti! —

— Brrr . . .! — Tilho je omahnil na oguljen počivalnik.

— Raje ti.

— Brrr . . .! — padel sem jaz poleg Tilha v omedlevico.

— Pa najna slava?

— Da, najna slava!

— Treba se žrtvovati.

— Dajva se oba!

Krepko sva si stisnila roki ter poklicala Apolona in vse Muze za priče in na pomoč, nato sva skicirala načrt.

Gospica Dragomila ni sprejela že vseh štirideset let, kar je tlačila cenjeni naš mestni tlak, toliko zaljubljenih in tako gorečih lističev kakor sedaj. Sklep vsemu je bil, da je nama kmalu določila sestanek ž njo, seveda vsakemu posebej. Prvi na vrsti je bil Tilho, ki si je pokrepil poprej svoje živce s par kozarci in sicer s tolikimi, dokler pri najboljši volji ni več ločil svoje Afrodite od moje drame, kar priča jasno, da sta si slikarstvo in pesništvo zelo sorodni umetnosti. Kako je šlo Tilhu pri njegovem prvem podjetju, raje zamolčim. Glavna reč je, da se ves popoldan in večer ni oglasil klavir in sem jaz dokončal svoje drame šesto dejanje, kar mi ni zameril še nihče, ker je ni še nobeden čital. Drugega dne sem hodil jaz trnjevo in križevo pot in je Tilho izvršil svoji Afroditi štorkljasto bedro. Tretjega dne sva zbežala oba iz doma, ker se je oglasil klavir zopet in sicer s podvojeno silo — nobeden naju namreč ni imel sestanka z Dragomilo.

Po tem redu so se vrstili sedaj dnevi ves mesec prav prijetno in lepo, dokler ni je la siliti Dragomila kaj korenito v vsakega posebej glede — ženitve. Polom je bil tu, a najni deli kolikor toliko že dovršeni. Sedaj ni kazalo drugega, kakor spraviti vrat dostojno iz zanjke. Jaz sem se rešil s tem, da sem nekdaj "slučajno" zalotil Tilha z Dragomilo. To je bil halo! Prepir, grozenje in — prost sem bil.

Pa Tilho? Njemu je predla sedaj še huja negoli prej. Že je klel mene in sebe, mojo dramo in svojo Afrodito, kar je zopet eklatanten dokaz srodstva obeh umetnosti. V tem elegičnem stanju pa ga ni zapustila njegova pametna butica. Našel je rešilno misel.

Zvečer je bilo in Tilho se je šetal po mračnem drevoredu s samomorilnimi mislimi v srcu in z Dragomilo ob strani.

— Ah Tilho!

— Ah moj klavir!

— Kaj si rekel?

— Ej nič, nič, zareklo se mi je. Pa to ni nikako čudo, da se mi zapleta jezik, ker sem pijan, t. j. — ne! — ker sem žalosten, žalosten noter do svojih raztrganih nogovic. Grozno mi nekaj leži na želodcu, t. j. na srcu. Oj leži, leži in teži, teži! Oj, oj, oj!

— Sladki Tilho, kaj te teži?

— Ah, sedaj mi skažeš svojo ljubezen, Dragomila, sedaj ali nikdar več!

— Aaah!

—Če me ljubiš . . .

— Saj te!

— Če mi hočeš res vse posvetiti . . .

— Oj vse, vse tebi, Tilho!

— Če tvoje srce bije zame . . .

— In kako!

— Če je tvoja božanstvena duša moja, če, če, če . . . oh klavir, oh Afrodita, — posodi mi petsto goldinarjev stare avstrijske veljave!

Jedva je izrekel, že je ni bilo več in tudi kasneje ne. Klavir se je sicer zopet oglašal, a kaj to, ko je mojo dramo že imel špehar, — Tilhovo Afrodito pa podstrešne miši.

Pa recite, da moj Tilho ni ženij!

Škofje zoper vojno.

Na Italijanskem je kakih 90 škofov. Listi poročajo, da je 60 škofov poslalo ministrskemu predsedniku izjavo, v kateri odločno protestirajo proti vojni.

PEVSKA DRUŠTVA, PRIJATELJI SLOVENSKE NAR. PESMI: POZOR!

Slovenci gojimo svojo pesem iz prepričanja, iz ljubezni do pesmi. Slovenska pevska društva v stari in novi domovini streme po popolnosti v predavanju umetne pesmi in to visoko stališče zavzema pri vseh tudi naša narodna pesem. In da moremo svoje narodno blago, v narodni pesmici, v kateri odkriva slovenski rod svoje čustvovanje, svojo dušo, ohraniti in gojiti, je samoposebi umevno; z narodno pesmijo dokazujemo tujcu, da Slovenec, četudi maloštevilen in skromen, ve ceniti melodije, ki so se v teku časa pojavile po poljih gorskih naših vasi.

Izšel je drugi zvezek izbranih narodnih pesmi in prepričan sem, da ustrežem z izdajo tega zvezka vsem slovenskim pevcem in prijateljem domačega lepega petja. — Pesmarica obsega 32 narodnih pesmi, in sicer: 20 možkih, 7 mešanih in 5 ženskih zborov. Pesmi so sledeče: 1. Dekle, podaj mi glažek vode; 2. Delaj, delaj pušelje; 3. Dve let' in pol sva se midva ljubila; 4. Fantje se zbirajo; 5. Fantje po polj' gredo; 6. Jaz pa za eno deklico vem; 7. Je pa davi slanca pala; 8. Kako bom ljubila; 9. Le nocoj še luna mila; 10. Na Gorenjskem je fletno; 11. Naš maček je ljubco imel; 12. Oj, deklica, povej mi to; 13. Odpiraj, dekle, kamrico; 14. Oj, kod bova vandrala; 15. Oh, žena me krega; 16. Pa bom šel na planince; 17. Rože je na vrtu plela; 18. Se davno mrači; 19. Soča voda je šumela; 20. Vsi so prihajali. Za mešan zbor: 21. En hribček bom kupil; 22. Imenitna je zemlja in okraj; 23. Jagar mi jaga; 24. Laudon; 25. Slavec; 26. Tam, kjer teče bistra Zilja; 27. Večerna. Za ženski zbor: 28. Jaz pa vrtec bom kopala; 29. Kako bom ljubila; 30. Ko ptičica ta mala; 31. Ko sem jaz še mlada bila; 32. Lahko noč.

Evo vam torej 32 slovenskih narodnih biserov! Da si jo lahko vsakdo naroči, posamezni pevci in pevke, društva, sem določil ceno eni pesmarici samo $1.50. Društvom pri večjem naročilu 25% popusta. — Pesmaric 1. zvezka imam le še par v zalogi in ako želi še kdo 1. zvezek, naj se z naročbo požuri; cena sedaj tudi $1.50. Naročilu je priložiti dotično svoto v gotovini, poštnem Money Orderu ali v znamkah. Vsako naročilo se izvrši z obratno pošto.

Razen tega je pri meni dobiti muzikalije kakršnekoli vrste, partiture ali poedini glasovi katerekoli pesmi, solo, dvospevi, fin papir za kopiranje not, kemična črnila in instrumente za orkestre, citre, violine itd. Pišite!

Ivan M. Adamič,
pevovodja slov. pevskega društva "Slavec",
1336 Lincoln Pl., Brooklyn, N. Y.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štv. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štv. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štv. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisme od strani članov se ne bode oziralo

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, incijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

VAŽNO NAZNANILO.

Vsem krajevnim društvom JSKJ. se tem potom naznanja, da nimajo pošiljati v glavni urad nobenega zdravniškega spričevala za bolniško podporo za dalje časa, kakor do dne 1. julija t. leta, dokler se ne vidi, kako izpade volitev glede centralizacije. Volilni listi in poročila zelo počasno prihajajo v glavni urad. Naznanili bodemo, kakorhitro dobimo poročila od vseh.

Če bode večina za odpravo centralizacije, bode stopila v veljavo s 1. julijem in od tega časa bodo društva morala sama plačati podporo. Jednota bode prevzela le stare bolnike, kateri bolehajo nad šest mesecev. Če se to zgodi, bode odpadel asesment za bolniško podporo takoj meseca julija in s tem tudi bolniška podpora od Jednote.

Nadzorniki Jednote se snidejo v glavnem uradu sredi julija in bodo ukrenili, kar bode potrebno za to spremembo. Vsled tega bode moral tudi asesment nekoliko zaostati, kar naj gg. tajniki blagovolijo vzeti na znanje. Asesment od članov vseeno lahko pobirate. Če ne bo šla bolniška podpora na Jednoto, Vam ostane v društveni blagajni.

Z bratskim pozdravom Vam udani:

GEO. L. BROZICH, gl. tajnik.

Karneval v Nici.

—o—

Danilo Feigel.

—o—

— Počakaj! Še nekaj! Kje si pa bil prej, da te ni bilo v kavarni? Neznan gospod, ki je izpil v naše največje začudenje tekom pol ure pet vročih in močnih čajev, je vprašal po tebi. Dal sem mu tvoj naslov. Čez eno uro pride k tebi!

— Kakšen pa je bil ta gospod? — sem vprašal svojega prijatelja, ki se je že hotel posloviti od mene, ker je zapazil na drugi strani ulice svoj ideal izza prvega predpustnega plesa.

— Visok, suh, brez brk, brez brade, z majhno pipico v ustih. Toda oprosti! Dolžnost me kliče. Na svidenje! — In že je izginil prijatelj ter me prepustil negotovosti in razmišljevanju.

Visok, suh, obrit tujec, kadilec s kratko pipo, pet čajev tekom pol ure — toda stoj — drug ne more biti kakor Holmes.

V mrzličnem pričakovanju sem stopil v svojo sobo. Nisem še dobro odložil suknje in klobuka, ko je že potrkal nekdo na vrata.

— Kar noter, gospod Holmes! — Poskušal sem svojo srečo.

In res je vstopil Holmes. Razveselil sem se, ko sem zagledal pred sabo svojega starega prijatelja iz Londona, slavnega detektiva. Za njim je pa prišel gospod, o katerem sem mislil v prvem začetku, da je Holmesov zvesti spremljevalec, Watson, toda motil sem se.

— Dober dan! Pripeljal sem s seboj svojega brata, Mycrofta, bančnega ravnatelja. Le govorite slovenski žnjim. Med potjo sem ga naučil precej slovenščine.

— Izredno me veseli! Tudi o Vas, gospod Mycroft, sem tupatam bral. Kar sedita, prosim! Postreči Vama hočem s čajem.

Pri gorkem čaju v dobro zakurjeni sobi se je razvil zanimiv pogovor. Mnogo smo si imeli povedati.

— Ali uganete, kam sva namenjena z Mycroftom?

Seveda sem ostal odgovor dolžan.

—Midva si hočeva pogledati karneval v Nici od blizu. Vabim Vas v svojem imenu in v imenu svojega brata na ta izlet.

Imel sem sicer nekaj malenkostnih pomislekov — predlog je namreč prišel tako nepričakovano — toda ti pomisleki so izginili, ko smo južinali kranjske klobase in jih zalivali s pristnim vipavcem. Pri tretjem kozarcu sem že segel prijateljema v roke in sklenili smo, da se odpeljemo koj drugo jutro.

* * *

V popolni brezskrbnosti, živečim samo manjšim in daljšim izletom po mestu, ob morju in po parkih sta nam minila prva dva dneva našega bivanja v Nici. Nastanili smo se v tretjem nadstropju najmodernejšega in najelegantnejšega hotela "Continental." — Imeli smo še precej veliko sobo s krasnim razgledom na obmorsko promenado du Midi.

Slednjič je bilo treba vendarle misliti na maškarado, ki smo se je hoteli na vsak način udeležiti. Karneval v Nici si je priboril svetovno slavo in zato so se oglašali v vedno večjem številu tujci iz vseh delov seta, da zaključijo svojemu bogastvu primerno pustni torek.

Dolgo časa smo mislili, kako bi se maskirali za to znamenito in veličastno prireditev v velikanskem salonu hotela 'Continental.'

Jaz sem kar s sabo prinesel obleko, ker sem nameraval nastopiti v kranjski narodni noši. Dolge bele nogavice, kratke hlače, pisan telovnik z gosto nasejanimi srebrnimi gumbi, ki so segali visoko do ramen, ogrnjeno suknjo, klobuk z rožnarinom in nagelčkom — oba prijatelja sta občudovala to lepo nošo na meni.

Toda prišlo je vse drugače. Mycroft je nasvetoval, naj bi zamenjala Sherlock in jaz obleki, tako da nastopim jaz kot Anglež v sivi obleki z velikimi rujavimi križi, Sherlock pa kot Kranjec v moji obleki. On sam, Mucroft, je že imel kostum španskega bikoborca.

Tekom pol ure je bila končana najina metamoforza, a tudi Mycroft se je v tem času pošpanjolil in vsi trije: Kranjec, Španjolec in Anglež smo se napotili proti dvorani.

Kar strmel sem, ko sem prestopil prag. Vsa velika dvorana se je bila izpremenila v krasen park. Palme, oranže, fige, majolije in sikomore so se vrstile v bajnem neredu, vodometi, odbijajoči žarke raznobarvnih električnih obločnic in žarnic, so skrivnostno šepetali ono vedno lepo pesem o južni ljubezni, iz daljnega kota so se pa čuli poskočni zvoki domačega orkestra.

Še bi se čudil, toda pravočasno sem se spomnil, da predstavljam Angleža, ki mu sploh na svetu ne sme biti nič novega. Usta, ki mi jih je odprlo prvo začudenje, sem zopet zaprl, spustil sem se v pustno vrvenje in kmalu se je tudi mene, treznega in hladnokrvnega Angleža, lotila pustna bolezen, ki ji je edini zdravnik — pepelnična sreda.

Toda ne samo bolezen, lotila se je je tudi brihka tirolska planšarica. Od običajnega vremena sva prišla v svojem razgovoru na krasno Nico, od te na pestro množico mask in kostumov in od teh sva jo mahnila naravnost na tirolske hribe, kjer sva opazovala solnčni vzhod, poslušala oddaljene zvonove vaške cerkvice in molzla v idiličnem miru krave po obsežnih senožetih. Pri takih izletih v tirolske hribe se pa človek rad ugreje in kot dober učenec najslavnejšega detektiva sem spoznal, da se je užejala moja spremljevalka pri spominih na svojo gorsko domovino. Peljal sem jo v restavracijske prostore tik dvorane na čašo piva, med potjo pa opazil, da mi je izginila v gneči pod palmami listnica z 200 franki.

Kaj sedaj? Spoznal sem resnico stavka, ki pravi, da ne šota človek pod palmami, ne da bi temu sledila kazen. Da bi se pa dobili v tej zbrani družbi vse Evrope še elementi, ki uporabljajo tako priliko, kakršna je karneval v Nici, da si ustvarijo temeljito finančno podlago za postni čas, ne, tega nisem mogel razumeti v začetku, toda sčasoma pri prvih požirkih piva sem razmotril položaj vse drugače. Prav pri takih prireditvah imajo razni izvržki najboljšo žetev in je pač gospodar sam kriv, ako se nemoteno vtihotapijo na njegovo polje ter ga okradejo.

Sicer mi pa nilo treba toliko premišljati. Oprostil sem se za par minut pri svoji Dulcineji in šel iskat prijatelja. Pri vratih v dvorano sem iztaknil Kranjca in Španjolca. Na kratko sem jima razjasnil položaj ter ju prosil pomoči.

— Kakšno listnico ste imeli? — je poizvedoval Sherlok.

—Usnjato, črno, v njej je bilo 200 frankov, nekaj prejemnic poštnih čekov zavarovalne banke v Pragi in ključek od moje prtljage. Včeraj sem napravil izlet, ne da bi Vam kaj povedal o tem, v Monte Carlo, da si ogledam slavno igralnico. Tu me je pa prijela običajna strast. V velike denarne operacije se nisem hotel spuščati. Dobil sem pa slučajno starega majorja v pokoju, ki je bil istih mislij kakor jaz, spravila sva se k igri domino v posebno sobo in pri tej igri — igrala sva po franku in na razliko — sem dobil nad 150 frankov. S tem sem pa tudi zadostil svoji strasti, no — lahko rečem — z dobrim uspehom, in kar je še največje vrednosti, — igral sem v Monte Carlu.

— Le počasi, že včeraj sem vedel, kam ste jo popihali, — mi je odvrnil Sherlok, — in tudi vem, da je znašal Vaš včerajšnji dobiček 167 frankov. Je li res? —

— Res je, toda kako, na kak način? . . .

— Povem Vam, da sem bil jaz oni stari major, ki je imel največji užitek s tem, da Vam je napravil kot neznanec toliko veselja. Kaj ne, da ste si mislili včeraj med igro večkrat, da je major norec? Toda Vaše listnice s tem razgovorom ne dobimo. Kako sodite vi o svoji dunajski natakarici?

—Dunajska natakarica? Ne poznam je!

— Saj ste vendar ves večer ž njo skupaj?

— Vi mislite tirolsko planšarico in ne dunajske natakarice!

— Opazovati je treba, dragi moj! Le nekaj časa sta sedela pri mizi in jaz sem bil že na jasnem, da je Vaša gospodična natakarica. Kakor hitro je namreč kdo potrkal na čašo ter s tem poklical natakarja, se je Vaša soseda nehote zganila, obrnila proti mizi, od katere je prihajal glas ter hotela vstati. Tako se pa vedejo edinole natakarice, ki so še pred nedavnim časom opravljale svojo službo. Da je Dunajčanka, sem spoznal po njenem izgovarjanju in po njeni frizuri.

— Torej ni tirolska planšarica? — sem vprašal še precej tiho.

— Toliko, kolikor ste vi Anglež in jaz Kranjec!

— Kar se tiče moje sodbe o moji spremljevalki, jamčim, gospod Holmes, za njeno poštenje!

— Le mirni bodite! Pojdite zopet k nji! Vem, da Vas čaka. — Čakajte na naju, med tem se vmešava z Mycroftom v gnečo in, ni vraga, da Vam ne prineseva tekom pol ure dobljene listnice. — Vsota je sicer bagatela, toda slučaj kaže biti zanimiv in to mi zadostuje! Na svidenje!

Z raznimi čuvstvi v srcu sem se vrnil k svoji mizi. Svet je res pokvarjen, toda človek se s to mislijo že še potolaži, ako ima taka dva angela-varuha, kakršna sta oba Holmesa. Posebno Sherlok, ta je že sam vrag. Igrati ž njim v Monte Carlu in ne ga samo ne spoznati, marveč pustiti se celo za norca imeti od dozdevnega vpokojenega majorja, to je presegalo že vse meje.

Z neprikritim veseljem me je vzprejela plavolasa "planšarica". Z enakim zadovoljstvom mi je jela praviti, kako si je deloma že pogasila žejo s štirimi kozarci piva in utolažila lakoto s sedmimi krofi. In jaz naj bi ostal žejen in lačen v očigled dejstvu, da sem izročil vso zadevo glede listnice tako spretnemu detektivu kakor je Sherlok?

Tako sem premišljal in pil. Prepričal sem se, da tare človeka žeja najbolj tačas, ko nima beliča v žepu. Proč s tužnimi mislimi. In res, vse te nesrečne misli sem potopil v pivu, sem potopil v zelenem jezeru njenih oči. Ne, take oči niso mogle varati. Bile so tako prozorne, da bi opazil svojo listnico in naj bi jo skrila tudi na dnu svoje duše. Skoraj jezil sem se na svojega prijatelja Sherloka, ki mi vzbudil prej z neumestno opazko dvom nad poštenostjo moje sosede.

Čakal sem in čakal. Bal sem se sicer, da bi ne silila moja plesalka v dvorano na poskočni ples, ker potem bi bil prisiljen poravnati svoj račun, toda kaj takega se ni zgodilo, preveč ji je menda ugajala moja postrežljivost in radodarnost.

No, vendar! Prikazal se je Sherlok, poklical me k sebi, ter mi povedal, da je bil ves njegov trud brezuspešen. Skoraj vse listnice je imel v rokah, toda nobena ni bila prava.

—Mogoče, — upanja še ni treba izgubiti — mogoče bo Mycroft srečnejši od mene! — je še dostavil ter se zopet izgubil v dvorano.

Ni še minilo deset sekund, ko me je potrkal nekdo po ramenih. Ozrl sem se in Mycroft mi je z zadovoljnim izrazom in s španskim ponosom izročil mojo listnico. — Kaj kamen, skala se mi je odvalila v tem trenotku od srca! Gledal sem listnico, pretipal jo, stiskal svojemu rešitelju roko toliko časa, da sem se slednjič spomnil, da ne smejo premagovati Angleža nikdar hipna čuvstva.

Mirno sem sedel zopet k svoji mizi, kjer sem tudi ostal, kajti pod palme si nisem več upal.

* * *

— Kje, vraga, ste pa dobili mojo listnico? — sem vprašal Mycrofta, ko smo pozno v noč sedeli vsi trije v svoji sobi ter si kuhali čaj.

— Kje? V Sherlokovem žepu! Od začetka nisem vedel, kaj naj to pomeni. Toda kmalu sem se spomnil, da sta si zamenjala obleki in da nosi Sherlok svojo listnico v skritem žepu. Njegove niste čutili, svoje pa niste dobili na njenem mestu. Na ta račun sva se že mnogo smejala s Sherlokom. Da sem jaz dobil listnico, je pripisati dejstvu, da sem bil bolj temeljit v preiskovanju tujih žepov kakor pa Sherlok. On je namreč pozabil preiskati moje in svoje žepe! —

— Tiho! Kaj mora to biti? — nama je šepnil Sherlok na uho, položil kazalec na usta ter poslušal. —

Zdelo se nam je, da slišimo daljno grmenje, ne, ne, to ni bilo grmenje, moralo je biti bližje. Mogoče se je morje razjarilo ter pljuskalo s svojimi penečimi se valovi mogočno ob bregove. Tudi ne! Ti glasovi so prihajali z največje bližine. So li bili roparji, ki so hoteli vdreti v tujo sobo ...

— Izpite svojo čašico čaja, pokrepčajte se! — in že mi je nalil Sherlok čaja in mu prilil precejšno količino ruma. — Kar Vam povem, ne bo nič kaj prijetnega za Vas. O Vaši planšarici sem poizvedoval: ona je v resnici natakarica, podedovala je pred kratkim časom po stari teti vsotico denarja in hotela s tem na lep način zaključiti letošnji pust. Ona stanuje v sobi, ki meji na našo in sanja mogoče prav sedaj o Vas. Vtis, ki ste napravili nanjo, mora biti precej globok, o tem se lahko prepričate po njenem votlem — smrčanju.

Toliko še vem, da so me pregajali v spanju ves čas momljajoči divji medvedi in da sem zapustil Nico z lepimi spomini in — s prostim srcem.

Železniško skladišče pogorelo.

Fort Huron, Mich., 5. julija. — Železniško skladišče Grand Trunk železnice na Thomas St., kjer pristajajo parniki Fort Huron, Duluth parobrodne družbe, je postalo danes žrtev plamenov. Povzročeno škodo se ceni na $250,000.

Izgube Severonemškega Lloyda.

London, Anglija, 5. julija. — Strokovni list "Syren and Shipping" pravi, da je napravila vojna Severonemškem Lloydu v preteklem letu $20,000,000 izgube.

Kratko pa točno.

Neki angleški vojak, katerega so obiskovalci v bolnišnici prosili da naj jim popiše bitko, v kateri je bil ranjen, je ustregel tej prošnji z naslednjimi besedami: "Najprvo sem slišal strahovito peklensko gromenje, na to pa me je vprašala usmiljenka: "Ali hočete požirek vode, moj ubogi siromak?"

POZOR!

Čitateljem in naročnikom naznanjamo, da nam je pošla zaloga Slovensko - Amerikanskega Koledarja za leto 1915.

Namesto Koledarja, dobi vsak nov naročnik eno izmed letošnjih Mohorjevih knjig.

Uredništvo Glas Naroda.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

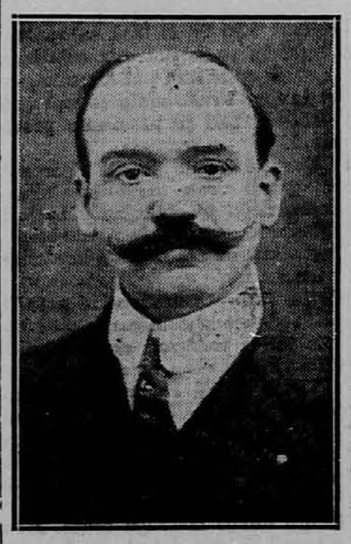

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Sedaj se mudi v Pittsburgh, Pa., in okolici.

Upravništvo "Glas Naroda".

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—.60
Evangeljska zakladnica	—.50
Gospod usliši mojo molitev z posebno velikimi črkami	$1.00
Ključ nebeških vrat	—.50
Jezus in Marija	—.40
Marija Varhinja	—.60
Marija Kraljica	—.60
Marija Kraljica, elegantno vezana	$1.20
Pot k Bogu, v šagrin vezano	$1.20
Rajski Glasovi	—.50
Rajski Glasovi, elegantno vezano	—.90
Rajski Glasovi, v slonovo kost vezano	$1.20
Sv. Ura, elegantno vezano	$1.20
Sv. Ura, v slonovo kost vezano	$.1.20
Skrbi za dušo	—.60
Skrbi za dušo, elegantno vezano	$1.20
Nebesa naš dom, elegantno vezano	$1.20
Vrtec nebeški	—.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, vezan	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Berilo tretje, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Dobra kuharica, vezano	$3.00
Domači zdravnik, vezan	—.75
Domači živinozdravnik	—.50
Evangelij	—.50
Fizika 1. in 2. del	—.45
Hitri računar, vezano	—.40
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del po	—.50
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano	$1.20
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Prva nemška vadnica	—.35
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	$1.20
Slovenski pravnik	$2.00
Slovar nemško-slovenski (Janežič-Bartel), vez.	$2.50
Slovenska kuharica, vez.	$3.00
Slovenska Slovnica, vez.	$1.25
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—.60
Slovensko-angleška slovnica, vez.	$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem	—.40
Spretna kuharica, brošir.	—.80
Vrtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Virovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk	—.20
Belgrajski biser	—.20
Beneška vedeževalka	—.20
Bitka pri Visu	—.30
Bodi svoje sreče kovač	—.30
Boj za pravico	—.40
Boj s prirodo	—.15
Božični darovi	—.15
Burska vojska	—.25
Cerkvica na skali	—.15
Cesar Jožef II.	—.20
Ciganova osveta	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	$5.00
Človek in pol (Cankar)	$1.00
Cvetke	—.20
Don Kižot	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Evstahija dobra hči	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Grizelda	—.10
Grof Radecky	—.20
Hedvika, banditova nevesta	—.20
Hirlanda,	—.20
Hlapec Jernej	—.60
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izlet v Carigrad	—.20
Ivan Resnicoljub	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobrušo	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Kristusovo življenje in smrt vezano	$3.00
Krištof Kolumb	—.20
Križana umiljenost	—.40
Kaj se je Makaru sanjalo?	—.50
Lažnjivi Kljukec	—.25
Leban, 100 beril	—.20
Maksimilijan I.	—.20
Marija, hči polkova	—.20
Mati, socijalen roman.	$1.00
Malomestne tradicije	—.25
Mir Božji	—.70
Miklova Zala	—.35
Mirko Poštenjakovič	—.20
Na divjem zapadu, vez.	—.60
Na indijskih otokih	—.30
Najdenček	—.20
Na jutrovem	—.30
Na krivih potih	—.30
Na različnih potih	—.20
Narodne pripovesti, 1., 2. in 3. zvezek po	—.20
Naseljenci	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Nezgodan a Palavanu	—.20
Nikolaj Zrinski	—.20
O jetiki	—.15
Odkritje Amerike, vez.	—.80
Pasjeglavci	$1.00
Prihajač	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Pri Vrbčevem Grogi	—.20
Prst božji	—.20
Randevouz	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Senila	—.15
Simon Gregorčiča poezije	—.45
Stanley v Afriki	—.20
Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—.50
Sveta noč	—.20
Srečolovec	—.20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	$5.00
Strelec	—.20
Sanjska knjiga, velika	—.30
Štiri povesti	—.20
Tegetthof	—.25
Turki pred Dunajem	—.30
Trije rodovi	—.50
Vojna na Balkanu, 13 zvez.	$1.85
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenjepis Simon Gregorčiča	—.50
Življenja trnjeva pot	—.50
Znamenje štirih	—.30
Za kruhom	—.20
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, kršćanski deček	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.25
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
13. zv. Boj in zmaga	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30
16. zv. Zlatokopi	—.30
17. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.25
19. zv. Mlada mornarja	—.30

TALIJA:

Zbirka gredaliških iger.

Brat sokol	—.25
Cigani	—.40
Dobro došli	—.20
Doktor Hribar	—.20
Dve tašči	—.20
Pri puščavniku	—.20
Putifarka	—.20
Raztresenca	—.30
Starinarica	—.20
V medenih dneh	—.20
Županova Micka	—.30

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mest New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35
veliki	—.75

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

SLOVENSKA LIGA

AMERIKANSKO SLOVENSKA SAMOOBRAMBENA LIGA — VSI ZA ENEGA — ENI ZA VSE — VSI V SLOVENSKO LIGO!

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trošt, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovolijo poslati glavnemu tajniku. Vsaka vplačana svota bode potrjena po tajniku in razglašena po slovenskih listih. Istočasno naj tudi obvesti gl. blagajnika, koliko denarja so poslali.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoča se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse iztise Pravil Slovenske Lige smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edvardu Kališu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki nimajo Pravil, naj se obrnejo naravnost nanj. — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik.

Uredništvo G. N.

Smola ali kaj . . .

—o—

Bodite uverjeni, da zapuščam s težkim srcem svojo prijateljsko družbo, ki mi je bila tolikokrat v razvedrilo, še večkrat pa v tolažbo. Slovo iz tega toli hvalisanega mesteca bi mi napravilo največje veselje, da bi ne bilo vas. Kilometri in kilometri me bodo ločili od te družbe, toda moje misli bodo prihajale večkrat v vašo sredo in se vzradostile, ako se snidejo tu z majhnim spominom na mojo osebo. Tej imenitni prijateljski družbi kličem pri svojem slovesu: — Na veselo svidenje!

Kol'kor kapljic, tol'k sto let... Ubrane glasove je spremljalo veselo žvenketanje polnih čaš in mogočno pokanje šampanjskih steklenic. Sledil je govor govoru, napitnica napitnici. Vsak se je hotel posloviti v kratkih, a vse prej kot jedrnatih besedah od priljubljenega prijatelja Ivana. Hvalili so ga kot najboljšega pevca, a v resnici je zapel slavljenec v vsem svojem življenju samo eno pesem, namreč "Ljubca moja, kaj si strila", in še to po melodiji "Bog ohrani", povzdigovali ga med najboljše literate in pisatelje slovenskega naroda, akoravno je le oglas v lokalnem časopisu, da je izgubil zlato uro v —ski ulici, pričal o njegovem pisateljevanju in še ta literarni poizkus se mu je ponesrečil, ker se je spomnil koj potem zadnjega kroka, denarne suše in rešilne zastavnice. Sploh je izvedel Ivan pri svoji valeti iz prijateljskih ust še za marsikatero svojo prednost in čednost, o kateri se mu niti sanjalo ni pred dvema urama.

Še enkrat je moral vstati. Zahvalil se je za mile besede, obljubil, da bo krepil svojo pisateljsko žilo, na katero so ga komaj oni opozorili, zagotovil družbi, naj računa na njegov močni tenor ali bas pri prvi možni priliki in izjavil svoj trdni sklep, da se posveti v svojem bodočem kraju z vso vnemo sokolski telovadbi in da ne bo prej miroval, dokler si ne bo zlomil vsaj obeh rok.

Rokotiski, presrčni podravi in živahne valete je bilo konec.

Ne dolgo potem sta sedela Ivan in Žitko v kavarni, zatopljena v živahen pogovor. Vsi drugi so se razkropili, le zadnji, Žitko, je še ostal, da spremi tri ure pozneje odhajajočega prijatelja k zjutranjemu vlaku.

— Zelo nelaskavo si se izražal pri valeti o našem mestecu, — je začel Žitko nekoliko užaljen. — Res je sicer, da sem bil odsoten celih šest mesecev in da ne morem poznati pravega vira tvoje antipatije, toda opozoriti te hočem le na neovrgljiva dejstva: lega tega kraja je krasna, podnebje milo, vreme — kako naj se izrazim — mehko . . .

— Da se vdiraš po najmanjšem dežju do kolen v blato.

— . . . krasna okolica s svojimi prijaznimi vasicami, — je nadaljeval Žitko, ne oziraje se na prijateljev ugovor.

— Tebi gotovo še ni znano, da so prišle v eni teh tvojih prijaznih vasic jeklene pesti kmetskih fantov v ne baš prijazno dotiko z mojimi rebri, ker sem hotel ublažiti s potolažljivimi besedami tepeško, ki se je vnela med njimi. Kaj ne, prijazne vasice!

— Mesto samo ti nudi animirane domače zabave posebno v predpustnem času.

— Gotovo, gotovo, — se je vmešal Ivan, — ako je zabava v tvojih očeh tudi to, da se moraš truditi noč in dan v pripravljalnem odseku, pri raznih eno-, dvo- in trodejankah, kjer poljubuješ v svoji Romeovi ulogi kako staro, a izkušeno igralko, da moraš v slučaju deficita kake veselice primankljaj dolžan ostati, pri vsakem plesu pa žrtvovati slovenskemu narodu par litrov potu, rokavice, ovratnike itd.

— Ha, ha, in vendar si bil najbrže vedno prvi na plesišču. Da nadaljujem: ker je mesto majhno, se lahko smatramo kot velika družina, kjer te vsak pozna, kjer vsakega poznaš.

— Resnica, ki ti jo lahko potrdi moj klobučar, ki sem ga moral počaščati radi stokratnega odkrivanja na dan vsak drug mesec s svojim obiskom in zopet sem moral zabeležiti nepotrebne izdatke v svoji mesečni bilanci. Toda to so le malenkosti. Sedaj te pa hočem seznaniti z najmarkantnejšimi svojimi spomini! — Ivan si je zapalil smotko, zrl nekoliko časa pred se, kakor da bi se orientiral v kaosu svojih ne baš prijetnih spominov in začel:

— Nedavno od tega se je klatil ves božji dan nek dunajski fotograf po ulicah s svojim aparatom, da napravi par novih razglednic in teden dni pozneje? Da bi tedaj imel fotografa pri sebi, se bi mu bila slaba godila! Slučajno sem namreč kupoval razglednice za svojo Fanico. Priporočale so se mi najnovejše, izbiral sem in — vrag! Prva slika: Zastavnica in jaz, imenitno kakor še nikdar zadet, sem jo zapuščal in prešteval dobljene kronice. Druga slika je pa predstavljala tobakarno, na vratih brhko prodajalko, ki sem ji mimogrede stisnil roko prav tačas, ko je izprožil nepoklicani pritepenec svoj aparat. Ne moreš si misliti mojega stališča! Nakupiti vseh pet tisoč razglednic? Brr! Vdal sem se usodi. Sedaj pa pride krona vsemu!

Stresel se je Ivan po vsem životu, zabrusil smotko v kot, prižgal drugo, izpil polno čašo vode, česar ni storil mogoče že pet let in s strahom v očeh je opazoval Žitko te simptome ljutega notranjega viharja. V srce se mu je zasmilil prijatelj, ki je zagrabil drugo kupico ter požiral bilijone in bilijone vodnih bacilov.

— Govori, Ivan, ne pusti me mreti strašne negotovosti!

— Zaročili so me!

— S Fanico?!

— Ne!

— Koliko tisočakov?

— Za vsako leto tisočak, to je 39 tisoč, vrhu take dote še gospodično, ki kaže škileč pod precejšnjim mahom svoje umetno zobovje sredi velikanske zaloge ri-žove moke in amerikanskega rdečila v ličnih predalih ali v obraznih gubah.

— Čestitam, čestitam k taki sreči, — in Žitko mu je ponujal čez mizo svojo desnico, ki jo je pa moral koj odmakniti, videč nevarno gesto svojega prijatelja, — toda svetujem ti, da odložiš za enajst let svojo poroko, ker potem dobiš celih petdeset tisočakov. Ali bi bil mogoče tako prijazen, bodoči Rothschild, in mi posodil na ta račun par stotakov?

— Ne norčuj se, Žitko! Poslušaj in pomiluj me! Bil je plesni venček. Fanica je sedela tik gospice Evlalije, ki je prej še poznal nisem, kvečjemu kot bogato, vedno in vedno sedečo plesalko. Pri valčku sem se priklonil Fanici. Evlalija, njena soseda, je gledala križem, skočila mi v naročje in plesati sem moral z njo. Videl sem le še ljubki nasmeh Fanice in devetintrideset tisoč sem vlačil okoli. Pri polki isto. Pri mazurki sem se pa priklonil Evlaliji, češ zdaj pride enkrat Fanica na vrsto. Nič, nič, zopet sem jo imel, zardevala je v mojih rokah, garde-dame so stikale glave vkup, prijatelji so mi po končanem plesu čestitali k bogastvu — Fanica je pa sedela in zaman čakala name. Mislila je, da jo ignoriram, začela jo je boleti glava, vstala je in zapustila dvorano, med tem ko sem jaz sukal Evlalijo po parketiranem podu. Same jeze sem ji dvakrat stopil na kurje oko, velika bolečina ji je privabila solze v oko, toda oko samo je vkljub temu veselo, zadovoljno in hvaležno zrlo vame. Vse me je jezilo, vse me je gledalo, gospa kontrolorjeva je rekla kar na glas, ko sem šel mimo nje, svoji sosedi: — Pokvarjeni svet! Denar, denar, ne pa ljubezen. S Fanico se je že kregal. In kako ga je ljubila!

Prespal sem svojo jezo in drugi dan sem dobil od Evlalije pismeno vabilo k večerji. Imel sem hudega mačka in česar ne stori vsega človek v mačku. Šel sem. Soba, klavir, pri njem Evlalija. — Igrala je odlomek iz Mozartovega "Don Juana" in vedno govorila vmes: — Ah, Mozarta sem že ljubila kot otrok!

Igrala je res izborno. Nič čudnega, saj bi že jaz postal gotovo virtuoz, če bi trpinčil tipke po pet ali šest ur na dan in to najmanj trideset let.

Ker pa večerja še ni bila pripravljena in ker je bilo gradivo za pametni razgovor ravno pri rokah, sva se začela pomenkovati o glasbi in o glasbenikih. Glavno besedo sem imel seveda jaz. Navduševal sem jo za Beethovenove valčke, priporočal ji Paganinijeve poskočne polke in skoraj solzil sem se, ko sem ji pripovedoval o Mozartovi smrtni nevarnosti, kako je igral namreč le po zadnji struni, kako ga je spremljal volk, dokler ni počila goslim zadnja struna, logarju puška, volku srce, na vzhodu pa jutranja zarja. Vrhu vsega bi še jaz počil kmalu v smeh, ko sem videl njene "otroško" naivne poglede.

— Lepo izpričevalo ubožnosti si si dal. Saj vendar nekaj razumeš na glasbenem polju! Zakaj pa nisi omenil še Palestrinovih čardašev?

— V začetku sem se šalil, ker se pa ni hotela smejati Evlalija mojemu ponesrečenemu dovtipu, misleč, da res nimam pojma o teh stvareh, sem še vedno dalje, dokler nisem povzdignil Mozarta do Aškerčevega "Godca."

Da bi prišla večerja tačas na mizo, bi bil rad žrtvoval pet Evlalijinih tisočakov, ker je začel krult moj želodec najlepšo Beethovnovo sonato.. Toda ne! Evlalija je govorila najraje o ljubezni, za katero sem se tudi jaz navduševal, saj mi je vedno plavala le Fanica pred očmi. Ko je pa ona povešala sramežljivo oči in mogoče čakala, da prisežem na kolenih njenim devetintridesetim tisočakom ljubezen in zvestobo, sem se koj iztreznil in ji pripovedoval, oziraje se na bližajočo se večerjo ,o rimskih pojedinah, o Lucullu, Neronu in kaj meniš, da je rekla? Rimljani so mi antipatični, ker je moralo umreti toliko tisoč slavčkov, da je par požeruhov okusilo slast nebeških jezikov teh krilatih pevcev prve ljubezni. In prišla je zopet točka o — ljubezni. —

Čakaj, sem mislil, sedaj me pa ne spraviš več na to polje! Z vso vnemo sem bičal nesramno postopanje turške vlade napram sosedom. — Meni ugajajo Turki, ker imajo polumesec v svojem grbu. Kdor pa ljubi slavčke in luno in naj je tudi samo polovica lune, ni nesramen, pač pa dovzeten za najblažji čut na svetu, za — ljubezen. — Trumf!

Večerja je bila moj rešitelj. Večerja pa — ah — najbrže je izdala moja gospodinja moja najljubša jedila Evlalijini skrbni mamici.

Drugi dan se je že govorilo po mestu o moji zaroki, tretji dan se je divila moja gospodinja mojemu namenu, četrti dan sem hitel v uredništvo tukajšnjega lista, da ni priobčila prihodnja številka moje "zaroke." Vzel sem dopust in izginil za teden dni iz tega ljubeznjivega kraja. Še nikdar nisem plačal toliko za eno samo večerjo. Fanica je želela v svojem zadnjem psmu častitemu gospodu Ivanu, to je meni, srečo k njegovi zaroki, prepovedala si vsako dopisovanje, da ne bi mogoče dvomila prej ali slej bogata zaročenka o njegovi zvestobi in ljubezni. Ironija je bila ostra, jaz pa popolnoma nedolžen. Pojasnil sem ji vso zadevo, toda govorica je zmagala. Prosil sem za premestitev in ni ga človeka, ki bi se bil tako razveselil dekreta kakor sem se ga jaz. Čas hiti! Plačam, natakar!

— Smola ali kaj . . . — je mrmljal Žitko pred se in kmalu sta zapustila prijatelja kavarno.

Razne zanimivosti.

—o—

Šef italijanskega generalnega štaba generallajtnant Cadorna.

V zadnjem času imenovani šef generallajtnant Luigi Conte Cadorna je bil poklican na to mesto šele 10. julija lanskega leta. Bil je imenovan na mesto malo preje umrlega šefa generalnega štaba Pollia. Generallajtnat Conte Cardona je v 65. letu. Rojen je bil leta 1850. v Pallanzi v provinciji Novara kot sin generala; obiskoval je pozneje vojaško akademijo ter je 11 leta 1868. uvrščen kot častnik v armado. Po večletnem službovanju pri generalnem štabu je bil prideljen kot major k infanteriji. Pozneje je bil zopet prideljen generalnemu štabu, pozneje je poveljeval kot polkovnik nekemu polku bersaglierijev. Že leta 1896. je bil zopet dodeljen kot generalnoštabni šef 8. armadnega zbora v Florenci in zopet generalnemu štabu. Na tem mestu je ostal do leta 1898., ko je bil imenovan za generallajtnanta ter je poveljeval najprvo neki diviziji, pozneje pa, od leta 1910., pa armadnemu zboru v Genovi. Že leta 1911. je bil določen generallajtnant Cardona za armadnega poveljnika in je ostal v tej lastnosti do svojega imenovanja za šefa generalnega štaba. — V Italiji se v mirnih časih ne podeli višji red kakor generallajtnanta, to je feldmaršallajtnant. V vojni se podele višji naslovi in sicer se imenuje tak general "Generale d' esercito", to je armadni general. Po ustavi ima kralj v miru kakor v vojni najvišje povelje čez celo armado. V vojni se pa to vrhovno poveljstvo prenese na kakega generala, ki ima potem naslov 'Commandante in capo', to je najvišji poveljnik. Takoimenovani designirani armadni poveljnik", na katerem mestu je bil do lanskega leta tudi general Cardona, so v miru pomožni organi vojnega ministrstva in se jih lahko primerja približno z armadnimi inšpektorji v Avstro-Ogrski.

Ujetniško taborišče v Osjeku.

"Hrvatska Obrana" v Osjeku poroča:

Na Vinkovski cesti je zgrajeno taborišče za ruske ujetnike, ki so tu zaposleni. Teh ujetnikov je 1500. Nastanejni so v zelo udobno prirejenih barakah, kakršne so zgrajene tudi za avstr. vojaštvo. Taborišče je obkroženo z bodečimi žicami. Znotraj je lep, prostran prostor, določen za sprehajališče. Ujetnike stražijo bosanski vojaki. Vsi vjeti Rusi so čisto in dostojno oblečeni. Med njimi so mladi in stari. Med mladimi je opažati takšne, ki so videti še v deških letih, mnogo pa je tudi takih, ki imajo sive lase in sive brade. Večinoma so lepe, mišičaste postave, stasiti, na glavi imajo znano rusko čepico. V kolikor niso radi udobnosti bosonogi, so obuti v solidno delane škornje. Med njimi so možje resnih, mrklih lic, katerih misli lete v daljno njihovo domovino, drugi so zopet veseli in brezbrižni, vsi pa so videti zdravi in krepki. Ti ujetniki nimajo vzroka, da bi se pritoževali, saj postopa avstrijska oblast ž njimi nad vse človekoljubno, sicer pa tudi niso siromaki, ker imajo denarja v izobilju. Številno so zastopani Židje, ki govore perfektno nemški. Seveda razgovarjati se ž njimi ni dovoljeno. Ujetnike se čuje peti lepe narodne pesmi. Pri petju so srečni, da jih je usoda rešila gotove smrti.

10,000 kron za prvo italijansko zastavo.

Baron Leopold Chlumecky je določil 10,000 kron kot nagrado za onega avstrijskega vojaka, ki ugrabi prvo italijansko zastavo.

160 AKROV HOMESTEAD

Government je odprl 150 tisoč akrov najboljše zemlje ob železnici med dvema železniškima postajama v južnem Coloradu. Dosti vode, dosti lesa. Sedaj je priložnost dobiti res dobro farmo zastonj. Stroški za naselitev in uradno vknjižbo znašajo samo 125 dolarjev. Za natanenejša pojasnila se obrnite takoj na:

Frank Chancher,
2008 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
(3-12—7)

HARMONIKE

bodisi kakeršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL
1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

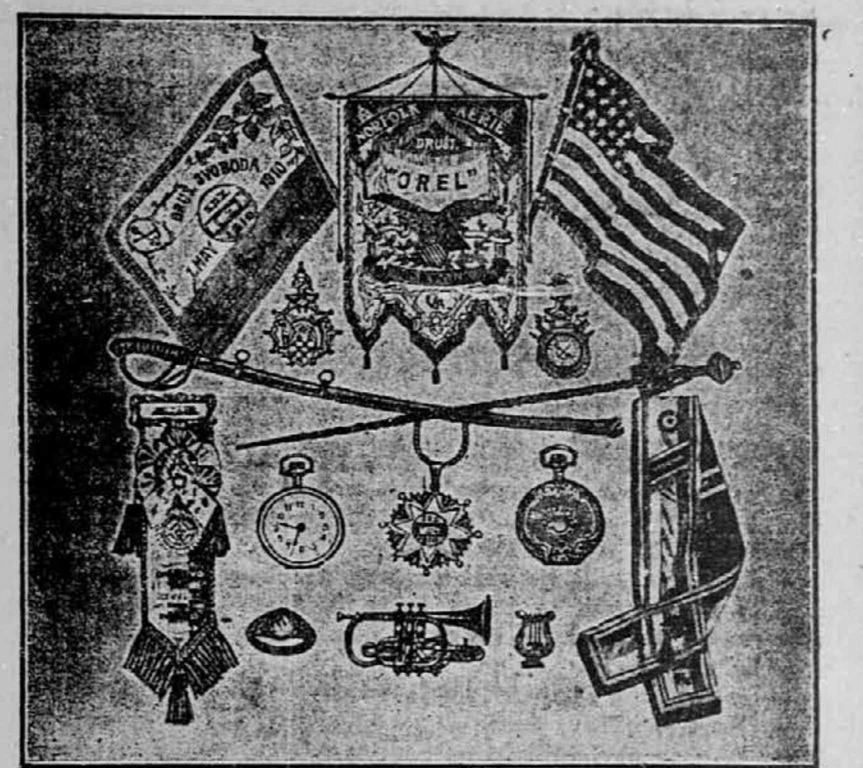

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalije godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, privesek pratan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene zacene vprašate. Uprašanje Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.

Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Zdravje moč in krepost.

ZASTONJ

Zdravniška knjižica Kažipot k zdravju.

Ta knjižica pove enostavno, kako se nekatere bolezni, kakor je **sifilis** ali **zastrupljenje krvi, mozolji, kožne bolezni, stare rane, kapavica, živčna slabost, moška onemoglost, semenotok, mehurne in ledvične teškoče, nalezljive** in druge moške ter ženske bolezni na spolno-urinarnih organih, vspešno zdravijo **privatno doma** in z **majhnimi stroški.**

Pove tudi o našem vspešnem zdravljenju drugih bolezni, kakor so **neerednosti želodca** in **jeter, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha** in slične teškoče.

ALI TRPITE

na katerem izmed sledečih simptomov: bolečine v križu, bolečine v zgibih, glavobol, izguba apetita, kisloba v želodcu, povračanje hrane, bljuvanje, žolčno riganje, nečist jezik, smrdeča sapa, izguba spanja, slabe sanje, slabost in nagla razburjenost, nervoznost in razdraženost, onemoglost ob jutrih, črni kolobarji pod očmi, sramežljivost in izogibanje družbe, nemarnost, bojazen in srčna tuga? — Ti simptomi so znamenje, da vaš telesni sistem ni v redu in da potrebujete zdravniških nasvetov in pomoči.

Naša **brezplačna knjižica** vam pove dejstva glede teh simptomov in teškoč; pove vam tudi o našem zdravljenju, ki pomaga moškim do **zdravja, moči** in **svežosti,** da so zopet **možje.** Zaloga znanosti je in vsebuje nasvete in podatke, katere bi moral znati vsak moški in vsaka ženska, posebno pa tisti, ki se nameravajo ženiti. Iz nje lahko spoznate vzroke svojega trpljenja in kako bi se vaše teškoče obvladale. Čitajte to knjižico, **kažipot k zdravju,** in okoristite se z njo.

Pošljite ta kupon še danes.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S 1000, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.

Cenjeni doktorji:—Pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštnine prosto.

Ime ....

Stev. in ulica ali Box No. ....

Mesto .... Država ....

Največ denarja iz Amerike se nalaga v

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1914 je znašal nad - **740 milijonov kron.**

Hranilnih vlog nad **44·5 milijonov kron.**

Rezervnega zaklada nad **1,330.000 kron.**

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka.

Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. **Izguba** vloženega denarja je **nemogoča,** ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po

c. kr. deželni vladi

izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico **sodišča** denar **mladoletnih otrok** in **varovancev, župnišča cerkven in občine občinski denar.** Tudi iz **Amerike** se nalaga **največ denarja v to hranilnico.**

Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., NEW YORK.

6104 St. Clair Ave., N. E. CLEVELAND, O.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

55 (Nadaljevanje)

Bilo je le preveč res. Desni rokav Gildasa je bil prazen in mati se je pričela jokati. Gildas pa se je smejal ter mežikal korporalu. Nato pa so prišli vsi, da poljubijo Gildasa. Prišla je Marcela in za njo vsi drugi, ki so poljubili Gildasa.

Mati, ki je letala po sobi naokrog kot brez smisla, je bila prva, ki se je spomnila na onega, ki je daleč proč, v vojni. Ko se je Gildas vsedel v veliki stol ter se je zbrala krog njega cela družina, je vprašala:

— In kaj je z Hoelom? Ali je bil zdrav, ko si ga zapustil?

— Hoel je zdrav, mati, — je odgovoril, — ter ti pošilja pozdrave. Nikdar ni dobil niti najmanjše praske, dočim sem imel jaz svojo običajno smolo. — Nato se je obrnil proti mojstru Arfollu ter nadaljeval:

— Vidite, jaz sem sedaj invalid, še predno se je pričelo življenje zame. Krogla me je zadela in sprva so mislili, da ne bo nič hudo. Ko pa sem ležal v bolnici, zadovoljen s svojo usodo, je prišel k meni višji zdravnik z žago, — grrr! — (Pri tem je z zobmi oponašal škripanje žage) — in predno sem mogel zakričati, je bila roka proč in bil sem tak, kot me vidite sedaj!

Ko je to pripovedoval, se je mati tresla po celem životu, dočim sta se brata ozirala vanj z velikim občudovanjem. Korporal je kimal z glavo kot da hoče reči: — Bog, to je majhna stvar! Samo da si prišel skozi!

— Kje ste pa bili ranjeni? — je vprašal mojster Arfoll.

— Pri Draždanih, — je odvrnil Gildas. — Takoj drugi dan. Nato so me prevedli z ambulanco v Lipsko. Ko sem bil dosti mocan, sem dobil slovo.! Imel sem vladno izkaznico do Nantes in veliko dobre družbe. Nato sva jaz in še neki drugi korakala proti St. Gurjott, kjer sva se ločila. Sedaj sem pa doma. No, doma sem, pa saj tako je na svetu!

V tem času je vzel korporal iz omare steklenico žganja ter nalil dva kozarca.

— Pij, dečko! — je rekel.

Gildas je pokušal in pokušal in ko je bil kozarec prazen, je iztegnil roko, v znamenje, da si želi še več. Medtem je mati skrivoma opazovala njegovo razcapano obleko. Ko je padel pogled na nogo, obvezano s cunjo, se je pričela jokati ter si brisala solze s predpasnikom.

— Ni slaba roba! — je rekel junak. — Na vaše zdravje!

Izpraznil je kozarec namah ter se nato obrnil proti Marceli. Z kretnjami starega veterana in pokroviteljskim tonom je rekel:

— Hočem ti nekaj povedati, dekle. Nemške deklice so strašno grde in nisem videl lepega obraza, odkar sem zapustil Francijo. Tudi ošabne so, te nemške goske, to ti rečem!

Marcela se je sklonila k Gildasu ter mu nekaj pošepetala v uho. On se je nasmehnil, prikimal ter potegnil izza srajce majhno svetinjico, katero mu je bila dala Marcela pred odhodom v vojno. Marcela jo je vzela v roko, poljubila ter izrekla natihem kratko molitev v zahvalo.

Ker ni hotel še nadalje motiti družbe, se je mojster Arfoll dvignil, pozdravil vse navzoče, posebno Gildasa, ter odšel. Ko je bila družina sama, se je šele pričelo pravo izpraševanje. Vse se je gnetlo krog veterana in dosti je imel opravka, da je vsaj deloma zadovoljil vpraševalce.

— In ali si videl Cesarja, mon garz? — je vprašal korporal. — Ali si ga videl s svojimi lastnimi očmi?

Gildas je prikimal ter rekel:

— Da, videl sem ga zadnjič v Draždanih. Lilo je neprestano in mali mož je bil premočen kot podgana, ki prileze iz vode. Sivi plašč je bil skozi premočen in klobuk je imel potisnjen na oči. Ko je tako jahal semintja, bi si človek mislil, da je stara baba, ki jezdi povezana na trg. On je mogoče velik general, priznavam, — je dostavil, — a jahati pa vendar ne zna!

— Ne zna jahati! Cesar! — je vskliknil korporal, presenečen in prestrašen. V njegovih dneh bi bile take besede bogoskrunstvo; sedaj pa, ko so se pričenjale nesreče, si je upal vsak zanikrni rekrut kritizirati svojega vojskovodjo.

— Sedi na konju kot opica, — je nadaljeval nespoštljivi Gildas, — in najbolj zanikrni rekrut iz Vogezov ne more izgledati tako zapuščeno. Človek bi rekel, da to ni Cesar, ampak berač, ki je ukradel konja in ga zajahal. Če bi pa hoteli videti nekaj, kar je podobno generalu, bi morali videti maršala Ney!

— Maršal Ney! — je vskliknil korporal zaničljivo.

— Obleče se za bitko kot da gre na ples. Ima namazane lase in vse prste polne prstanov. Poleg vsega tega pa zna jahati kot kak angelj! Konj ga uboga na vsak migljaj!

— Ha! — se je zaničljivo nasmehnil korporal. — Ney je kot punčka!

Zgodilo bi se lahko, da bi se korporal in njegov nečak sprla radi Napoleona in maršala Ney-a, a prišla je udova z gorko vodo ter pričela umivati razbolene noge svojega sina. Med umivanjem je rekla: — Jutri bo prišel mali Plouet, da te obrije in ostriže in potem boš zopet lepo izgledal. — Plouet je bil namreč vaški brivec ter potemtakem zelo uplivna oseba.

Srečen človek, ki ima človeka, ki mu postreže v uri nesreče! Gildas se je lahko srdil na svojo zlo usodo, a v svojem srcu je vedel, da je pravzaprav srečen dečko. Mati je bila sicer žalostna radi izgube roke, a obenem vesela, kajti vedela je, da ne bo šel njen sin nikdar več na vojno.

Enoinštirideseto poglavje.

POGLED NA MRTEV SVET.

Rohanu Gwenfernu se ni bilo treba dosti bati, da bi se ga zopet iskalo v katedrali sv. Gildasa. Ko so enkrat preiskali "Luknjo" ter jo našli prazno, so bili orožniki veseli, da jim ni bilo treba več stikati v duplini. — Ne da bi se bali ali da bi ne hoteli vprizoriti novega naskoka, a smrt Pipriaca jih je napolnila z neko čudno grozo, kateri niso mogli biti kos.

Par dni po smrti Pipriaca se je napelo vse sile, da se najde ubežnika. Kljub temu, da so bili orožniki večkrat na sledu Rohana in da je prišel v osebni stik z Mikel Grallonom, pa je bilo vse zasledovanje brezuspešno. Oblasti v St. Gurlott so besnele. Razpisalo se je novo nagrado, a Rohana ni bilo na izpregled. Ko pa je poteklo par dni, se je skoro pozabilo nanj in to tem bolj, ker so prihajala z bojišča zelo vznemirljiva poročila.

Zastonj je skušal korporal in njegovi somišljeniki doma in na cesti dokazovati, da solnce Napoleona šele vzhaja, ne pa zapada, kot so trdili mnogi. Zastonj so tudi prihajala lažnjiva poročila iz Pariza v St. Gurlott in od tam v manjše naselbine. Splošni utis povsod je bil, da so se začele stvari korenito izpreminjati. Rojalisti (pristaši starih kraljev) pa so se pričeli pomenljivo spogledovati in si nasmihavati.

Iz male podstrešne sobice korporalove hiše pa so se še vedno dvigale k nebu vroče molitve za Cesarja, pomešane z vzdihi v prilog Rohana. Marcela ni mogla ali pa ni hotela razumeti, da je bil ravno Cesar vzrok vse nesreče Rohana Gwenferna. Ne, on je bil prevelik, predober! Preveč je ljubil svoj narod! Njenemu stricu je dal svetinjo in vsi ljudje, ki so prišli z njim v dotiko, so rekli, da je mehkega srca. Kako je mogel vedeti, kaj delajo slabi ljudje v njegovem imenu? Ko bi le mogla iti k njemu, pasti pred njim na kolena ter ga prositi za življenje ljubimca! Moj Bog, kako brezumen je bil Rohan, kako nepremišljen, da se je upiral Cesarju! Grdo je bilo od njega, da ni hotel pomagati Cesarju, a on vendar ni bil takrat pri pameti, je bil blazen! In tu je bil konec . . . Gildas je prišel domov, pokrit s slavo, živ in zadovoljen, dočim je bil Rohan še vedno preganjan človek, s krvjo Pipriaca na glavi!

* * *

Dočim je Marcela molila in prosila Boga pomoči, se je gibal Rohan kot zli, nepokojni duh po temnih duplinah pod zemljo. Ali je bil zbujen ali vtopljen v globoke sanje, ko je dan in noč preiskoval dupline, s plamenico v roki? Zdelo se mu je, da je vse stvor domišljije. Videl je prikazni, na uho so mu doneli čudni glasovi in vedno mu je stala pred očmi prikazen ubitega seržanta, starega Pirpiaca!

Kljub temu pa je bilo vse resnično. Prvo razkritje je bilo le pričetek nadaljnih, še bolj čudovitih.

(Nadaljuje se).

ZASTONJ
deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TEN TEN
Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri
THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)
TEN TEN

Velika vojna mapa
vojskujočih se evropskih držav.
Velikost je 21 pri 28 palcih.
Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.
V zalogi imamo tudi
Stensko mapo cele Evrope $1.50.
Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.
Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.
Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.
Naročila in denar pošljite na:
Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Najmodernejša
TISKARNA
"GLAS NARODA"
izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.
Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.
Unijsko organizirana.
Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamflete, cenike itd.
Vsa naročila pošljite na:
Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Michiganu, Wisconsinu in Minnesoti sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.
Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostilen.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zrastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brada in nebodo odpadali in ne osiveli. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma ozdravim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradovice, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.
JAKOB WAHČIČ,
1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas
vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.
Obsega 11 raznih zemljevidov.
na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.
Cena samo 25 centov.
Manjši vojni atlas
obsega devet raznih zemljevidov
na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.
Cena samo 15 centov.
Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.
Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.
Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA
SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA
Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Cena v platnu vezani $1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique
(Francoska parobrodna družba.)
Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane
Poštni parniki tej
"LAPROVENCE" na dva vijaka | "LA FAYOR" na dva vijaka | "LA LORRAINE" | "LAFRANCE" enovijačnika

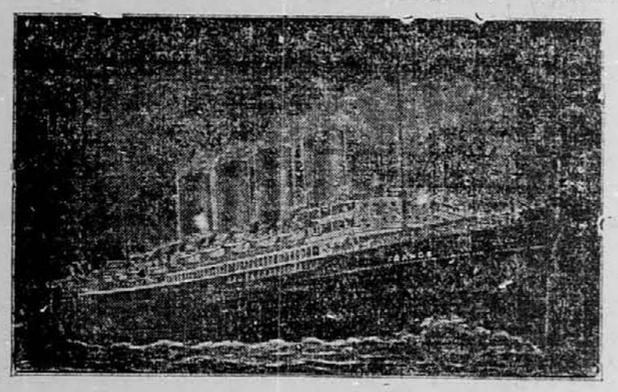

Ekspresni parniki iz
"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"
Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Chesebrough Building.
Poštni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča Hoboken N. J.

Zanesljivo pride sedaj
denar v staro domovino.
Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi seda zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.
Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.
100 K velja sedaj $16.00 s poštnino vred.
FRANK SAKSER
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.